

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
HONVÉDELMI MINISZTERE

A honvédelmi miniszter

.... / 2011. (...) HM

rendelete

**az állami célú légiközlekedés szakszemélyzeteinek
szakszolgálati engedélyeiről és képzésének szabályairól**

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (2) bekezdésének *e*) és *j*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 71/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *n*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel, valamint a 84. § *e*) és *i*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti fejlesztési miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya

a) az e rendeletben szakszolgálati engedély megszerzésére kötelezett állami célú légiközlekedés szakszemélyzetére, továbbá

b) az állami célú légiközlekedésben a szakszolgálati engedélyek kiadásában, vagy a kiadásához jogszabályban előírt feltételek biztosításában közreműködésre kötelezett szervezetekre és intézményekre terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. Egészségi alkalmasság a szakszolgálat ellátására: az egyénnek olyan testi és lelki egyensúlyi állapota, amely lehetővé teszi a szakszolgálati tevékenység ellátását úgy, hogy ennek teljesítésekor a speciális fizikai és pszichikai terheléseket zavartalan alkalmazkodással és a feladatok biztonságos végrehajtásával valósítja meg,

2. *Engedélyes*: a rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő, szakszolgálat ellátására jogosító érvényes szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy,

3. *Gurító irányító jogosítás*: amelynek alapján az engedélyes jogosult gurító irányító szolgálat ellátására olyan repülőtéren, ahol a gurító és a repülőtéri repülés irányító munkahely külön került kialakításra,

4. *Gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély*: amelynek alapján az engedélyes jogosult arra, hogy munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett légiforgalmi irányító szakszolgálati tevékenységet folytasson,

5. *Gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély*: amelynek alapján az engedélyes jogosult arra, hogy munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő szakszolgálati tevékenységet végezzen,

6. *HALO*: nagy magasságból történő ejtőernyős ugrás 4000 m/13200 láb AMSL felett, az ejtőernyőnek közepes magasságon 800 m/2650 láb AGL kell nyitva lennie,

7. *HAHO*: távrepülés, nagy magasságból történő ejtőernyős ugrás 4000 m/13200 láb AMSL felett, amikor a földet érés helyének távolsága a kiugrási ponttól több, mint amit a szélsősodródás indokolna,

8. *Hatóság*: a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 3. § (2) bekezdése szerinti katonai légügyi hatóság,

9. *Hatósági vizsgarepülés*: a szakszolgálati engedélyek megszerzéséhez, meghosszabbításához, vagy kiterjesztéséhez szükséges ellenőrző repülés a szakmai alkalmasság megállapítása céljából,

10. *Jártasság*: az engedélyesnek azon megszerzett és fenntartott szakmai ismeretszintje és gyakorlati készsége, amely alapján a szakszolgálati tevékenységet szakszerűen és biztonságosan el tudja látni,

11. *Jogosítás*: a szakszolgálati engedélybe tett bejegyzés, amely a szakszolgálati engedélyre vonatkozó különleges feltételeket, jogokat, vagy korlátozásokat állapít meg,

12. *Karbantartás*: légi jármű és berendezéseinek üzemben tartása, javítása, műszaki állapotának ellenőrzése és minősítése,

13. *Képzés*: képzési programban meghatározott módon és tartalommal végzett oktatási tevékenység,

14. *Képzési program*: a képzés jellemzőit rögzítő dokumentum, amely tartalmazza a képzés célját, a tervezett képzési időt, a képzés módját, módszereit, a tananyag egységeit és tartalmát,

15. *Kiképzés, átképzés alatt álló személy*: az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője (a továbbiakban: állományilletékes parancsnok) által kijelölt személy, aki a szakszolgálati engedély megszerzéséhez, vagy kiterjesztéséhez szükséges – a rendeletben meghatározott feltételek teljesítése érdekében – elméleti és gyakorlati kiképzést, átképzést folytat,

16. *Körzeti irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult az egyéb irányítói körzetben (CTA) a légi járművek részére légtérelenőrző berendezések felhasználásával vagy anélkül légiforgalmi irányító szolgáltatást nyújtani,

17. *Közelkörzeti irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a katonai közelkörzeti irányítói körzetben (MTMA) és kijelölt felelősségi irányítói körzetében légtérelenőrző berendezések felhasználásával vagy a nélkül az érkező, induló és átrepülő, és tevékenységet folytató légi járművek részére légiforgalmi irányító szolgáltatást nyújtani,

18. *Légiforgalmi irányító oktatói kiterjesztés:* amelynek alapján az engedélyes jogosult egy adott munkahelyen, valós forgalmi körülmények között gyakorlati munkát végző légiforgalmi irányító felügyeletét ellátni,

19. *Légiforgalmi tájékoztató oktatói kiterjesztés:* amelynek alapján az engedélyes jogosult munkahelyi elméleti oktatás végrehajtására és gyakorlati munkát végző légiforgalmi tájékoztató felügyeletének ellátására,

20. *Légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély:* amely az engedélyest, mint légiforgalmi irányítót azonosítja, és személyi, egészségügyi, szakszolgálati minősítést tartalmaz, beleértve a képesítést, jogosításokat, kiterjesztéseket, és az időbeli hatályt,

21. *Légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély:* amely az engedélyest, mint légiforgalmi tájékoztatót azonosítja, és személyi, egészségügyi, szakszolgálati minősítést tartalmaz, beleértve a képesítést, jogosításokat, és az időbeli hatályt,

22. *Légi jármű kategória:* az állami légi járművek osztályozása meghatározott alkalmazási jellemzők szerint:

a) a 23. pont a)-e) alpontja vonatkozásában

- aa) harcászati repülőgép,
- ab) kiképző repülőgép/helikopter,
- ac) szállító repülőgép,
- ad) harci- és szállítóhelikopter,
- ae) rendvédelmi repülőgép, rendvédelmi helikopter,
- af) ejtőernyő,
- ag) személyzet nélküli légi jármű (UAV);

b) a repülőműszaki földi szakszemélyzet vonatkozásában

- ba) helikopterek I. kategória,
- bb) hangsebesség alatti repülőgépek II. kategória,
- bc) hangsebesség feletti repülőgépek III. kategória,
- bd) ejtőernyők IV. kategória,
- be) személyzet nélküli légi jármű-rendszerek (UAS) V. kategória
- bf) speciális VI. kategória.

23. *Légi közlekedési szakszemélyzetek:*

a) légi jármű vezetők:

- aa) légi jármű parancsnok,
- ab) oktató légi jármű parancsnok,
- ac) berepülő légi jármű parancsnok,
- ad) másodpilóta,

- ae) berepülő másodpilóta,
- b) légi jármű szakszemélyzet tagok:
 - ba) navigátor,
 - bb) oktató navigátor,
 - bc) berepülő navigátor,
 - bd) fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus,
 - be) oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus,
 - bf) berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus,
 - bg) fedélzeti rádiós,
 - bh) oktató fedélzeti rádiós,
 - bi) berepülő fedélzeti rádiós;
- c) ejtőernyősök:
 - ca) ejtőernyős,
 - cb) segéd-oktató ejtőernyős,
 - cc) oktató ejtőernyős,
 - cd) tandem ejtőernyő pilóta,
 - cf) beugró ejtőernyős;
- d) légi jármű fedélzetén szaktevékenységet folytató személyzettagok:
 - da) légimentő-betegszállító,
 - db) rakodás-vezető,
 - dc) légi utántöltés-vezető,
 - dd) speciális berendezés-kezelő;
- e) egyéb szaktevékenységet folytató személyzettagok:
 - ea) személyzet nélküli légi jármű (UAV) irányító,
 - eb) személyzet nélküli légi jármű (UAV) irányító oktató,
 - ec) repülő-szimulátor és gyakorló berendezés oktató;
- f) léginavigációs szakszemélyzet:
 - fa*) légiforgalmi irányítók:
 - faa*) gyakornok légiforgalmi irányító,
 - fab*) légiforgalmi irányító,
 - fb*) légiforgalmi tájékoztatók,
 - fc*) repülésmeteorológusok:
 - fca*) gyakornok repülésmeteorológus,
 - fc*) repülésmeteorológus;
- g) repülőműszaki földi szakszemélyzet:
 - ga) légi jármű szerelő,
 - gb) II. típusú minősítő,
 - gc) I. típusú minősítő,
 - gd) repülőműszaki ellenőr.

24. *Léginavigációs szakszemélyzet:* a légiforgalmi irányítói, légiforgalmi tájékoztató, valamint repülésmeteorológiai szolgálat ellátására érvényes, Hatóság által kiállított szakszolgálati engedéllyel rendelkező személyzet,

25. *Meghosszabbítás:* a jogosítás időbeli hatályának lejártát megelőzően, az előírt követelmények teljesítését követően a Hatóság további meghatározott időtartamra lehetővé teszi az engedélyes számára a jogosításban foglalt szaktevékenység gyakorlását,

26. *Nem precíziós bevezető irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a katonai közlekedési irányítói körzetben (MTMA) és a katonai repülőtéren irányítói körzetben (MCTR) légtérelenőrző berendezés használatával a légi járművek részére nem precíziós bevezetés (SRA) végrehajtására,

27. *NOTAM:* bármely légitforgalmi berendezés, szolgálat, eljárás létesítéséről, állapotáról, változásáról, vagy veszély fennállásáról szóló értesítés, amelynek idejében való ismerete elengedhetetlenül szükséges a repülésben érdekelt személyzet részére. Az értesítés szétszórása távközlési eszközökkel történik,

28. *NOTAM tájékoztató jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult NOTAM-ok összeállítására, szétszórására, NOTAM-okhoz szükséges adatok összegyűjtésére és szolgáltatására.

29. *Oktató szervezet:* légitforgalmi irányító szakszolgálat ellátásához szükséges szakmai ismeretekre vonatkozó képzés tekintetében a honvédelmi miniszter által kijelölt intézetek, továbbá az e rendelet szerinti egyéb légiközlekedési szakszemélyzeteknek a képzésére a Hatóság által tanúsított szervezetek,

30. *Pályázó:* az e rendeletben megjelölt feltételekkel rendelkező személy, aki az állományilletékes parancsnok útján hatósági szakszolgálati vizsgára jelentkezik,

31. *Precíziós bevezető irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a katonai közlekedési irányítói körzetben (MTMA) és a katonai repülőtéren irányítói körzetben (MCTR) precíziós légtérelenőrző berendezés felhasználásával a légi járművek részére precíziós (PAR) bevezetés végrehajtására.

32. *Pszichoaktív anyagok:* a nikotin és a koffein kivételével az alkohol, az ópiumszármazékok, a kannabisz-alapú anyagok, a hipnotikus hatású anyagok, a pszichésen stimuláló egyéb anyagok, a hallucinogén anyagok vagy az illékony oldószerek,

33. *Publikációs tájékoztató jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a különböző légitforgalmi kiadványok összeállítására, napra készen tartására és szétszórására, légitforgalmi kiadványokhoz szükséges adatok, információk összegyűjtésére és szolgáltatására, valamint légitforgalmi kiadványok beszerzésére és cseréjére.

34. *Repülésbejelentő jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a repülési tervek, légtérigénylések, valamint a repülés előtti és utáni tájékoztatással kapcsolatos teendők ellátására,

35. *Repülésmeteorológiai asszisztens jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult repülésmeteorológiai információk átadására, továbbítására, valamint repülésmeteorológiai tájékoztatók, eligazítások megtartására,

36. *Repülésmeteorológiai előrejelző jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult az állami repülések céljára szolgáló repülőtéren körzetére vagy a számára meghatározott felelősségi körzetre önállóan repülésmeteorológiai előrejelzést készíteni, repülésmeteorológiai tájékoztatókat, eligazításokat összeállítani és megtartani,

37. *Repülésmeteorológiai észlelő jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult rendszeres és rendkívüli repülésmeteorológiai megfigyelések, mérések végzésére, a meteorológiai információk nemzetközi előírásoknak megfelelő kódolására, és az összeállított repülésmeteorológiai jelentések átadására, továbbítására,

38. *Repülésmeteorológiai munkahely:* a Magyar Honvédségnél meteorológiai szolgáltatást végző alegység vagy szervezet,

39. *Repülésmeteorológiai oktatói kiterjesztés:* amelynek alapján az engedélyes jogosult tetszőleges repülésmeteorológiai munkahelyen, valós körülmények között gyakorlati munkát végző repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő felügyeletét ellátni,

40. *Repülésmeteorológus szakszolgálati engedély:* amelynek alapján az engedélyes jogosult arra, hogy repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő szakszolgálati tevékenységet végezzen,

41. *Repülésmeteorológiai szolgáltató:* repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő szakfeladatokat ellátó személy,

42. *Repülőtéri irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a katonai repülőtéri irányítói körzetben (MCTR) légiforgalmi irányító szolgáltatás nyújtására olyan repülőtéren, ahol műszer szerinti megközelítési vagy indulási eljárások nincsenek közzétéve, és olyan repülőtéren, ahol műszer szerinti megközelítési vagy indulási eljárások vannak közzétéve, és ahol a repülőtéri repülésirányító és a gurító irányító munkahely nem került külön kialakításra,

43. *Repülőtéri repülés irányító jogosítás:* amelynek alapján az engedélyes jogosult a katonai repülőtéri irányítói körzetben (MCTR) a levegőben és a futópályán lévő légi járművek részére légiforgalmi irányító szolgáltatás nyújtására olyan repülőtéren, ahol a repülőtéri repülésirányító és a gurító irányító munkahely külön került kialakításra,

44. *Riasztás:* készenléti és egyéb szolgálatok, szervezeti elemek és személyek részére irányuló hivatalos közlés, vagy tevékenység végrehajtására történő felszólítás a normál működési körülményektől eltérő jelenségek megszüntetése céljából,

45. *Szakkiképzési terv:* a légiforgalmi szolgálatok által összeállított, és a Hatóság által jóváhagyott terv, melyet annak érdekében készítenek, hogy a szakszemélyzet elérjen és fenntartsa egy olyan szakmai ismereti és jártassági szintet, amellyel kielégíti a szaktudási követelményeket,

46. *Szakszolgálati ciklus:* a repülőműszaki földi szakszemélyzet eljárásai vonatkozásában a szakszolgálati engedély megszerzésétől, vagy időbeli hatályának meghosszabbításától számított, annak lejártáig terjedő időszak,

47. *Szakszolgálati engedély honosítása:* közigazgatási hatósági eljárás, amelyben a Hatóság a szakszolgálati engedélyt a nemzetközi vagy kétoldalú szerződésekkel összhangban egy másik ország illetékes szerve által kiállított szakszolgálati engedély alapján bocsátja ki,

48. *Szakszolgálati engedély kiterjesztés:* a szakszolgálati engedélybe tett bejegyzés, mely a szakszolgálati engedélyben szereplő hatályos jogosításoknak megfelelő, a már meglévő jogosításokon felül az e rendeletben felsorolt képzettséget tanúsítja,

49. *Szervezet*: a pályázó szolgálati helye szerinti szervezeti egység, alakulat,

50. *Üzembentartó*: az üzemeltető közvetlen szolgálati előjárója,

51. *Üzemeltető*: az állományilletékes szervezet,

52. *Vizsgakódex*: a hatósági elméleti és gyakorlati vizsga követelményeit, a vizsgáztatási rend szabályait, valamint az elméleti vizsga kérdéseit tartalmazó, a Hatóság által kiadott, évente frissített dokumentum,

53. *Vizsganaptár*: a Vizsgakódex mellékleteként kerül kiadásra, amely tartalmazza a Hatóság által meghatározott elméleti és gyakorlati vizsgáztatások időpontját az adott naptári évre.

II. Fejezet

A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

3. A szakszolgálati engedély

3. §

(1) A szakszolgálati engedély az egészségi, valamint a szakmai alkalmasságra megállapított határidőig, vagy visszavonásig hatályos.

(2) A Hatóság a szakszolgálati engedélyt az e rendeletben meghatározott feltételek megléte esetén kiadja, meghosszabbítja vagy kiterjeszti.

(3) Az állami célú légiközlekedésben szakszolgálati engedélyhez kötött munkakör betöltésére a feladat ellátására jogosító szakszolgálati engedéllyel rendelkezők közül az állományilletékes parancsnok által kijelölt személy jogosult.

4. §

(1) A szakszolgálati engedély kiadása, meghosszabbítása, vagy kiterjesztése iránti kérelmet az állományilletékes parancsnok útján az esedékesség időpontja előtt legalább 30 nappal írásban kell benyújtani a Hatósághoz az általa rendszeresített nyomtatványon a következő adattartalommal:

a) légijármű fedélzetén légiközlekedési tevékenységet folytató személyzettag esetén:

aa) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, legmagasabb iskolai és szakmai végzettsége;

ab) a szervezeti egység megnevezése, postacíme, elektronikus címe, telefonszáma és faxszáma;

ac) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel, a szakszolgálati engedély száma és időbeli hatálya;

ad) a szakszolgálati engedély kérelem jellege (megszerzés, hosszabbítás vagy kiterjesztés);

ae) az állami légijármű típusa;

af) a kért jogosítás, kategória, és típus;

ag) a repült idő;

ah) keltezés és a kérelmező aláírása;

ai) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek;

b) ejtőernyős esetén:

ba) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, legmagasabb iskolai és szakmai végzettsége;

bb) a szervezeti egység megnevezése, postacíme, elektronikus címe, telefonszáma és faxszáma;

bc) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma és időbeli hatálya;

bd) a kérelem jellege (megszerzés, hosszabbítás vagy kiterjesztés);

be) az állami légi jármű típusa;

bf) a kért jogosítás, és típus;

bg) a kért kiterjesztés;

bh) az ugrások száma;

bi) keltezés és a kérelmező aláírása;

bj) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek;

c) légi jármű vezető, légi jármű szakszemélyzet tag és egyéb szaktevékenységet folytató személyzettag esetén:

ca) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, legmagasabb iskolai és szakmai végzettsége, angol nyelv ismereti szintje, angol nyelvű rádiótávbeszélő engedélyének száma és kelte;

cb) a szervezeti egység megnevezése, postacíme, elektronikus címe, telefonszáma és faxszáma;

cc) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma és időbeli hatálya;

cd) a kérelem jellege (megszerzés, hosszabbítás vagy kiterjesztés);

ce) az állami légi jármű kategóriája, és típusa;

cf) a kért jogosítás, és típus;

cg) a kért kiterjesztés,

ch) a légi jármű kategóriában teljesített összes repült idő;

ci) az elmúlt 12 és 24 hónapban teljesített repült idő;

cj) keltezés és a kérelmező aláírása;

ck) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek;

d) légiforgalmi irányító szakszemélyzet esetén:

da) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, elektronikus címe, telefonszáma;

db) a szervezet megnevezése, postacíme, telefonszáma, faxszáma;

dc) a légiforgalmi egység, szektor megnevezése;

dd) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma;

de) a kért szakszolgálati engedély megnevezése;

df) az alapképzés dátuma és eredménye;

dg) a kért, vagy törölni kért jogosítás és kiterjesztés;

dh) keltezés és a kérelmező aláírása;

di) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek;

e) légiforgalmi tájékoztató szakszemélyzet esetén:

ea) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, elektronikus címe, telefonszáma;

eb) a szervezet megnevezése, postacíme, telefonszáma, faxszáma;

ec) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma;

ed) a kért szakszolgálati engedély megnevezése;

ee) az alapképzés dátuma és eredménye;

ef) a kért, vagy törölni kért jogosítás és kiterjesztés;

eg) keltezés és a kérelmező aláírása;

eh) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek;

f) repülésmeteorológus szakszemélyzet esetén:

fa) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, elektronikus címe, telefonszáma és faxszáma;

fb) a repülésmeteorológiai munkahely megnevezése, postacíme, telefonszáma és ICAO négybetűs kódja;

fc) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma;

fd) a kért szakszolgálati engedély megnevezése;

fe) az alapképzés dátuma és eredménye;

ff) a kért, vagy törölni kért jogosítás és kiterjesztés;

fg) keltezés és a kérelmező aláírása;

fh) a képzést végző szerv igazolása arról, hogy a kérelmező az előírt munkahelyi gyakorlatot teljesítette;

fi) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező – hosszabbítás esetén – a szakképzési tervben foglaltakat teljesítette;

g) repülőműszaki földi szakszemélyzet esetén:

ga) a kérelmező családi és utóneve, születési helye és ideje, rendfokozata, állampolgársága, lakóhelye, telefonszáma, legmagasabb iskolai végzettsége és az okirat száma, szakképzettsége, idegen nyelv ismerete és annak szintje, munkaköre;

gb) a szervezeti egység megnevezése, postacíme, telefonszáma, faxszáma és elektronikus címe;

gc) a kérelem jellege (megszerzés, meghosszabbítás, kiterjesztés, pótlás, helyreállítás, csere);

gd) a kért jogosítás, szakterület, és részterület;

ge) a kérelmezett állami légi jármű kategória és típus;

gf) ha a kérelmező rendelkezik érvényes szakszolgálati engedéllyel a szakszolgálati engedély száma, időbeli hatálya, jogosítása, szakterülete, részterülete, és a légi jármű kategória és típus;

gg) keltezés és a kérelmező aláírása;

gh) az állományilletékes parancsnok igazolása arról, hogy a kérelmező megfelel az e rendeletben előírt feltételeknek.

(2) Az (1) bekezdés a)-g) pontok szerint benyújtott kérelemen a Hatóság feltünteti:

- a) a nyilvántartásba-vétel időpontját, év, hó, nap szerint,
- b) a hatósági nyilvántartási számot,
- c) az elméleti vizsga jegyzőkönyvének számát, az elméleti vizsga időpontját, a vizsgabizottság elnökének nevét, rendfokozatát,
- d) a gyakorlati vizsga jegyzőkönyvének számát, a gyakorlati vizsga időpontját, a vizsgabizottság elnökének nevét, rendfokozatát,
- e) a megszerzett jogosítást, kiterjesztést,
- f) a szakszolgálati engedély számát, kiadásának időpontját.

(3) A kérelmet nyomtatott nagybetűkkel kell kitölteni, valamint mellékelni kell 2 darab, három hónapnál nem régebbi 3x4 cm-es igazolványképet.

(4) A kérelmező aláírásával igazolja, hogy a kérelemben foglalt adatok a valóságnak megfelelnek.

(5) A szakszolgálati engedély kiadása, meghosszabbítása, időbeli hatályának fenntartása, vagy kiterjesztése iránti kérelmet az állományilletékes parancsnok útján kell benyújtani. Az állományilletékes parancsnok a kérelemen aláírásával és a szervezet pecsétjével igazolja a kérelemben szereplő adatok hitelességét, valamint a pályázó vagy engedélyes e rendeletben előírt feltételeknek való megfelelését.

(6) A szakszolgálati engedély kiadása után az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője biztosítja az engedélyes számára a szakszolgálati engedély fenntartásához szükséges feltételeket mindaddig, amíg a munkakör szakszolgálati engedélyhez kötött tevékenységnek minősül.

5. §

(1) A szakszolgálati engedélyt magyar és angol nyelvű nyomtatott szöveggel a Hatóság adja ki.

(2) A szakszolgálati engedély rovataiba bejegyzést csak a Hatóság, a hatósági feladatkört ellátó szolgálati személyek esetében a munkakör ellátásához szükséges bejegyzéseket csak a Hatóság vezetője tehet.

(3) A szakszolgálati engedély két példányban készül. A szakszolgálati engedély első példányát az engedélyes birtokolja második példányát a Hatóság tárolja.

(4) Az engedélyes a szakszolgálati engedélyt a szakszolgálati tevékenység ellátása során köteles magánál tartani, és a hatósági ellenőrzést végző személy felszólítására bemutatni.

(5) Az engedélyes köteles a Hatóságnak haladéktalanul bejelenteni, ha a szakszolgálati engedélye elveszett, megrongálódott vagy megsemmisült.

(6) Az elveszített, megrongálódott vagy megsemmisült szakszolgálati engedélyt a Hatóság érvénytelenné nyilvánítja, és a katonai légügyi hatósági eljárások díjairól szóló rendeletben meghatározott térítési díj ellenében, az engedélyes kérelmére pótolja.

6. §

(1) A 2. § 24. pont a)-e) alpontja szerinti szakszemélyzetek szakszolgálati engedélye tartalmazza:

1. a kiállító hatóság nevét,
 2. a „LÉGIJÁRMŰ SZAKSZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” vagy „LÉGIJÁRMŰ SZEMÉLYZETTAG SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” szöveget,
 3. „A szakszolgálati engedélyben foglalt OAT, GAT szabályok szerinti tevékenység végzésére jogosít” szöveget,
 4. a kiállító állam megnevezését,
 5. az engedély számát,
 6. az engedélyes nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, sajátkezü aláírását,
 7. a kiállító hatóság bélyegzőjét, a kiállítás dátumát, a kiállító aláírását,
 8. az első kiadás dátumát,
 9. az engedély érvényességi idejét,
 10. a rádióforgalmazási jogokat,
 11. megjegyzéseket,
 12. az engedély számát,
 13. az engedélyben használt rövidítések megnevezését,
 14. „A légi jármű-vezetőnek mindig magánál kell tartania az érvényes szakszolgálati engedélyt és az orvosi minősítést igazoló betétlapot, ha a szakszolgálati engedéllyel járó jogokat gyakorolja” szöveget,
 15. „Jelen szakszolgálati engedély mellett egy fényképes személyazonosító igazolványt is magánál kell tartania a személyazonosság igazolása végett.” szöveget,
 16. a hosszabbítandó jogosítások típusát, műszerét, az ezzel kapcsolatos megjegyzéseket, korlátozásokat és engedélyszámot,
 17. a kiterjesztéseket, az ezzel kapcsolatos megjegyzéseket, korlátozásokat,
 18. a jogosítás ellenőrzését,
 19. a vizsga dátumát, az engedély érvényességi idejét, a vizsgáztatói meghatalmazás számát,
 20. a vizsgáztató aláírását, pecsétjét
- magyar és angol nyelven.

(2) A gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a légiközlekedési hatóság nevét,
2. A „Magyar Köztársaság” és a „GYAKORNOK LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” feliratot,
3. a szakszolgálati engedély számát, oldalainak számát és dátumát,
4. az engedélyes nevét, születési dátumát és helyét, állampolgárságát, aláírását,
5. az engedélyt kibocsátó személy aláírását, a kibocsátás dátumát, a légiközlekedési hatóság pecsétjét,
6. az engedély érvényességét,
7. „Az engedélyes jogosult gyakornok légiforgalmi irányító szolgálati tevékenység ellátására, megfelelő jogosítással és jogosítás-kiterjesztéssel rendelkező munkahelyi gyakorlati oktató felügyelete mellett, annak érdekében, hogy az alábbi jogosítás(oka)t és jogosítás-kiterjesztés(eke)t megszerezze, valamint jogosult az ITU Nemzetközi Rádiószabályzatban foglaltak alapján minden hatáskörébe tartozó korlátozott rádiótelefon berendezés kezelésére” szöveget,
8. a jogosításokat és a kiterjesztéseket,
9. a nyelvismereti vizsga nyelvét, szintjét, időpontját,
10. a nyelvi kiterjesztés érvényességét,

11. a szakszolgálati engedélyben használt rövidítéseket és teljes elnevezésüket,
12. „Hatósági Repülőorvosi Igazolvánnyal együtt érvényes!” szöveget

magyar és angol nyelven.

(3) A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a légiközlekedési hatóság nevét,
 2. A „Magyar Köztársaság” és a „LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÓ SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” feliratot,
 3. a szakszolgálati engedély számát, oldalainak számát és dátumát,
 4. az engedélyes nevét, születési dátumát és helyét, állampolgárságát, aláírását,
 5. az engedélyt kibocsátó személy aláírását, a kibocsátás dátumát, a légiközlekedési hatóság pecsétjét,
 6. az engedély érvényességét,
 7. „Az engedélyes jogosult az alábbi jogosítások és kiterjesztések szerinti szakszolgálati tevékenység végzésére, valamint jogosult az ITU Nemzetközi Rádiószabályzatban foglaltak alapján minden hatáskörébe tartozó korlátozott rádiótelefon berendezés kezelésére” szöveget,
 8. a jogosításokat és a kiterjesztéseket,
 9. a nyelvismereti vizsga nyelvét, szintjét, időpontját,
 10. a nyelvi kiterjesztés érvényességét,
 11. a szakszolgálati engedélyben használt rövidítéseket és teljes elnevezésüket,
 12. az érvényes jogosítások és kiterjesztések egységét, szektorát, pozícióját, érvényességi idejét,
 13. a nyelvi kiterjesztéseket, a nyelvismereti vizsgák időpontját, szintjét, érvényességi idejét,
 14. „Hatósági Repülőorvosi Igazolvánnyal együtt érvényes!” szöveget
- magyar és angol nyelven.

(4) A légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a légiközlekedési hatóság nevét,
 2. A „Magyar Köztársaság” és a „LÉGIFORGALMI TÁJÉKOZTATÓ SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” feliratot,
 3. a szakszolgálati engedély számát, oldalainak számát és dátumát,
 4. az engedélyes nevét, születési dátumát és helyét, állampolgárságát, aláírását,
 5. az engedélyt kibocsátó személy aláírását, a kibocsátás dátumát, a légiközlekedési hatóság pecsétjét,
 6. az engedély érvényességét,
 7. „Az engedélyes jogosult az alábbi jogosítások szerinti szakszolgálati tevékenység végzésére” szöveget,
 8. a jogosításokat és a kiterjesztéseket, azok érvényességi idejét,
 9. a szakszolgálati engedélyben használt rövidítéseket és teljes elnevezésüket
- magyar és angol nyelven.

(5) A gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a légiközlekedési hatóság nevét,
2. A „Magyar Köztársaság” és a „GYAKORNOK REPÜLÉSMETEOROLÓGUS SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” feliratot,
3. a szakszolgálati engedély számát, oldalainak számát és dátumát,

4. az engedélyes nevét, születési dátumát és helyét, állampolgárságát, aláírását,
5. az engedélyt kibocsátó személy aláírását, a kibocsátás dátumát, a légiközlekedési hatóság pecsétjét,
6. az engedély érvényességét,
7. „Az engedélyes jogosult gyakornok repülésmeteorológus tevékenység végzésére annak érdekében, hogy az alábbi repülésmeteorológiai jogosítást megszerezze” szöveget,
8. a jogosításokat és a kiterjesztéseket, azok érvényességi idejét,
9. a szakszolgálati engedélyben használt rövidítéseket és teljes elnevezésüket,
10. a nyelvismereti vizsga nyelvét, szintjét, időpontját,
11. a nyelvi kiterjesztés érvényességét

magyar és angol nyelven.

(6) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a légiközlekedési hatóság nevét,
2. A „Magyar Köztársaság” és a „REPÜLÉSMETEOROLÓGUS SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY” feliratot,
3. a szakszolgálati engedély számát, oldalainak számát és dátumát,
4. az engedélyes nevét, születési dátumát és helyét, állampolgárságát, aláírását,
5. az engedélyt kibocsátó személy aláírását, a kibocsátás dátumát, a légiközlekedési hatóság pecsétjét,
6. az engedély érvényességét,
7. „Az engedélyes jogosult az alábbi jogosítások és kiterjesztések szerinti repülésmeteorológus szakszolgálati tevékenység végzésére” szöveget,
8. a jogosításokat és a kiterjesztéseket, azok érvényességi idejét,
9. a szakszolgálati engedélyben használt rövidítéseket és teljes elnevezésüket,
10. a nyelvismereti vizsga nyelvét, szintjét, időpontját,
11. a nyelvi kiterjesztés érvényességét,
12. az érvényes jogosítások és kiterjesztések egységét, szektorát, pozícióját, érvényességi idejét,
13. a nyelvi kiterjesztéseket, a nyelvismereti vizsgák időpontját, szintjét, érvényességi idejét

magyar és angol nyelven.

(7) A repülőműszaki földi szakszemélyzet szakszolgálati engedély tartalmazza:

1. a kiállító hatóság nevét,
2. a „REPÜLŐMŰSZAKI FÖLDI SZAKSZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY ÁLLAMI LÉGIJÁRMŰVEKHEZ” szöveget,
3. a kiállító állam nevét,
4. az engedélyszámot,
5. az engedélyes nevét, rendfokozatát, beosztását, születési idejét és helyét, állampolgárságát, saját kezű aláírását,
6. a szervezet nevét és címét,
7. a kiállító aláírását, a kiállítás dátumát, a kiállító hatóság bélyegzőlenyomatát,
8. az engedély típusát, az első kiadás dátumát,
9. az engedély érvényességét,
10. a kiterjesztések típusát, a kiállítás dátumát, a kiállító aláírását és bélyegzőlenyomatát,
11. kiegészítéseket,

12. az engedély érvényességének fenntartását, a kiállítás dátumát, a kiállító aláírását és bélyegzőlenyomatát,

13. „Jelen szakszolgálati engedélyt egy fényképes személyazonosító okmánnyal együtt kell felmutatni” szöveget,

14. „Légijármű típusok bejegyzése azt jelenti, hogy az engedélyes a bejegyzés napján rendelkezik az adott típusú légijármű jogosításának megfelelő karbantartáshoz szükséges képesítéssel” szöveget,

15. „Hatósági Repülőorvosi Igazolvánnyal együtt érvényes!” szöveget

magyar és angol nyelven.

4. Szakszolgálati engedély kölcsönös elfogadása

7. §

(1) A pályázó külföldön szerzett szakszolgálati engedélye vagy képzése akkor fogadható el a Hatóság által kiadandó szakszolgálati engedély alapjául, ha azt a Magyar Köztársaságot is kötelező nemzetközi szerződésben meghatározott feltételekkel adták ki, vagy folytatták, a külföldi szakszolgálati engedély kiadásának feltételei e rendelet előírásainak megfelelnek. Ha a külföldön szerzett szakszolgálati engedély vagy képzés e rendeletnek nem felel meg, csak az előírás teljesülése után, vagy a Hatóság által előírt elméleti és gyakorlati különbözeti vizsga sikeres teljesítése esetén honosítja a Hatóság a szakszolgálati engedélyt.

(2) Szakszolgálat más állam által lajstromba vagy nyilvántartásba vett légijárművön belföldön abban az esetben látható el, ha a lajstromozó vagy a nyilvántartó állam hatósága azt engedélyezte.

(3) A Hatóság nem magyar állampolgár részére engedélyt adhat arra, hogy magyar állami légijárművön más állam hatósága által kiállított szakszolgálati engedélyében feltüntetett jogosításának megfelelő szakszolgálati tevékenységet folytasson, ha a szakszolgálat ellátásához a légijármű üzemeltetője hozzájárulását adta.

5. A szakszemélyzet ellenőrzése

8. §

(1) A Hatóság jogosult a szakismereti és gyakorlati jártasság, valamint a felkészültség ellenőrzésére.

(2) A Hatóság szakismereti vagy gyakorlati, vagy ha a gyakorlati ellenőrzés alapvető elméleti hiányosságokat is megállapít, mindkét vizsga letételére kötelezheti azt az engedélyest, aki az ellenőrzés során szakmai szempontból nem felelt meg a követelményeknek.

(3) Ha az engedélyes a tevékenysége során a szakmai szabályokat vétkezen oly mértékben megszegi, hogy azzal a légiközlekedés biztonságát sérti vagy veszélyezteti, a Hatóság ellenőrzést vagy kivizsgálást végző tagja – ideiglenes intézkedésként – a szakszolgálati engedélyt felfüggeszti.

(4) Az ideiglenes intézkedés indokoltságáról, annak esetleges meghosszabbításáról a Hatóság vezetője 2 munkanapon belül dönt.

6. A szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam

9. §

(1) A szakszemélyzetnek – a légiforgalmi szolgálatok szakszemélyzeteinek kivételével – a szakszolgálati engedély megszerzése, meghosszabbítása, vagy kiterjesztése esetén az engedély megszerzését, vagy lejártát megelőző 6 hónapon belül tanfolyamon kell részt vennie. A tanfolyamon való részvétel a szakszolgálati vizsgára bocsátás előfeltétele.

(2) A tanfolyam célja olyan speciális témakörökből összetevődő szakmai ismeret elsajátításának és szinten tartásának biztosítása, amely lehetővé teszi a szakszolgálati engedéllyel rendelkező, vagy a pályázó számára a szakterületéhez kapcsolódó ismeretek birtokában, feladata hatékony ellátását.

(3) A pályázó a tanfolyam összes tanóráján köteles részt venni, de az összóraszám 20%-ának erejéig igazoltan hiányozhat.

(4) A pályázót új tanfolyamra kell beiskoláztatni, ha a (3) bekezdésben előírt feltétel nem teljesül.

(5) A pályázó beiskoláztatására, képzésére az állományilletékes parancsnok intézkedik, aki a szakszolgálati engedéllyel rendelkező személyekről vezetett nyilvántartás alapján

- a) a katonai szervezeteknél a külön belső rendelkezésben foglaltak szerint,
- b) a rendvédelmi szerveknél minden év november 30-ig részvételi tervet készít.

(6) Az állományilletékes parancsnok a pályázók részvételi tervét minden év december 15-ig megküldi a Hatóságnak.

7. A szakszolgálati vizsga

10. §

(1) A tanfolyam elvégzését követően a szakszolgálati engedély kiadását – az engedély megszerzése, meghosszabbítása, vagy kiterjesztése esetén – szakszolgálati vizsga előzi meg.

(2) A szakszolgálati vizsga az adott szakterület, valamint a szakszolgálati tevékenység szempontjából szükséges ismereteket és készségeket érintő számonkérés. A vizsga során meg kell győződni a pályázó önálló munkavégzéshez szükséges jártasságának meglétéről.

(3) A szakszolgálati engedély megszerzésének vizsgakövetelményeit a Hatóság Vizsgakódexben határozza meg.

11. §

(1) A szakszolgálati vizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

(2) Az elméleti ismeretek és készségek értékelése kétfokozatú minősítéssel, „megfelelt” és „nem felelt meg” értékeléssel történik.

(3) A gyakorlati vizsgához szükséges személyi, tárgyi és technikai feltételeket a pályázó állományilletékes parancsnoka biztosítja.

8. Oktató szervezet

12. §

(1) A légitársasági szakszemélyzetek képzését – a légitársasági irányítók kivételével – a Hatóság által kiadott képzési engedéllyel rendelkező oktató szervezet végzi.

(2) Képzési engedélyt olyan szervezet kaphat, amely teljesíti a képzésre és az oktató szervezetre előírt feltételeket.

(3) Az oktató szervezetnek rendelkeznie kell a Hatóság által jóváhagyott:

- a) az oktató szervezet működését és szervezeti felépítését tartalmazó kézikönyvvel;
- b) képzés fajtánként képzési tematikával, valamint kidolgozott tananyaggal, tankönyvekkel, oktatási segédletekkel;
- c) megfelelő oktatást biztosító képzési létesítménnyel, eszközökkel;
- d) az oktató szakterületen megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező elméleti oktatókkal, valamint oktatói szakszolgálati engedéllyel, és oktatói kiképzettséggel rendelkező gyakorlati oktatókkal.

(4) A Hatóság az oktató szervezetet tanúsítja, a képzéssel kapcsolatos tematikát, illetve a képzési programot jóváhagyja. Az oktató szervezettel, valamint a képzéssel összefüggő általános követelményeket a honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel együttműködésben határozza meg.

13. §

(1) A Hatóság ellenőrzi a képzési engedély kiadásához előírt feltételeknek történő folyamatos megfelelést.

(2) Ha a Hatóság megállapítja, hogy az oktató szervezet nem teljesíti a képzési engedély kiadásához előírt feltételeket, határidő megjelölésével felszólítja az oktató szervezetet a hiányosságok felszámolására.

(3) Ha (2) bekezdésben megadott határidőig az oktató szervezet a képzési engedély kiadásához előírt feltételeket nem teljesíti, a Hatóság az engedélyt visszavonja.

III. Fejezet

A LÉGIJÁRMŰ VEZETŐKRE, AZ EJTŐERNYŐSÖKRE, A LÉGIJÁRMŰ SZAKSZEMÉLYZET TAGOKRA, A LÉGIJÁRMŰ FEDÉLZETÉN SZAKTEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓ ÉS AZ EGYÉB SZAKTEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓ SZEMÉLYZETTAGOK SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEIRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

9. A szakszolgálati engedély kiadásának feltételei

14. §

Az állami célú légitársaságokban a 2. § 23. pont a)-e) alpontja szerinti szakszolgálati engedélyt az kaphat, aki

- a) légitársasági szakszemélyzetként lát el szakszolgálatot,
 - b) a szakszolgálatra a légitársaság kategóriája, valamint a szakszolgálat típusa szerint e rendeletben meghatározott szakmai és egészségi követelményeknek megfelel,
 - c) rendelkezik az egyes szakszolgálati engedélyekhez e rendeletben előírt feltételekkel,
- és
- d) eredményes elméleti és gyakorlati szakszolgálati vizsgát tett.

15. §

(1) Az engedélyesnek a szakszolgálati engedély érvényességi idején belül, a folyamatos repülési jártasság fenntartásához legalább 30 óra, a szakszolgálati engedély kategóriájának megfelelő repülést kell teljesítenie.

(2) Ha az engedélyes a szakszolgálati engedélyének érvényességi idejének lejárátát megelőző 12 hónapon belül kevesebb, mint 15 óra, vagy a szakszolgálati vizsgára jelentkezést megelőző 24 hónapban kevesebb, mint 30 óra a szaktevékenységének megfelelő repülést teljesít, a Hatóság az engedélyt „Oktató pilótával repülhet” bejegyzéssel korlátozza.

(3) Ha az engedélyes a korlátozást követő 12 hónapon belül legalább 15 óra szaktevékenységének megfelelő repülési időt teljesít, a Hatóság a korlátozást az engedélyes kérelmére, az állományilletékes parancsnok igazolása alapján visszavonja.

10. A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély megszerzésének, meghosszabbításának, kiterjesztésének feltételei

16. §

A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) felső fokú iskolai végzettség,
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) repülőegészségi alkalmasság megléte,
- d) akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga, vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint, vagy az ICAO követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 4-es szint,
- e) angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
- f) az adott légi jármű-kategóriában meghatározott repült óraszámok teljesítése:
 - fa) harcászati repülőgép esetén 100 repült óra, ebből 30 repült óra önállóan,
 - fb) kiképző repülőgép vagy helikopter esetén 100 repült óra, ebből 30 repült óra önállóan,
 - fc) szállító repülőgép esetén 900 repült óra jogosított másodpilótaként, ebből 500 repült óra nemzetközi közforgalomban jogosított másodpilótaként, továbbá legalább 100 repült óra önállóan gyakorló légi jármű-parancsnokként,
 - fd) harci- és szállítóhelikopter esetén 100 repült óra, ebből 50 repült óra gyakorló légi jármű-parancsnokként,
 - fe) rendvédelmi repülőgép vagy rendvédelmi helikopter esetén 100 repült óra, ebből 30 repült óra önállóan.

17. §

A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 16. § szerinti feltételek alapján kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

18. §

(1) A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest egypilótás légi járművön légi jármű vezető, többpilótás légi járművön légi jármű parancsnoki és másodpilótai szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

(3) A légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély kiterjeszhető az oktató légi jármű parancsnoki és a berepülő légi jármű parancsnoki szaktevékenységekre.

19. §

(1) A légi jármű parancsnoki elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) légi jog,
- b) repülési szabályok és eljárások,
- c) légitájékozódás,
- d) repülésmeteorológia,
- e) repülő-egészségügyi ismeretek,
- f) gyakorlati aerodinamika,
- g) légiüzemeltetés és légi jármű ismeret,
- h) a repülés különleges esetei.

(2) A gyakorlati vizsga területei légi jármű kategóriától és típustól függően:

- a) előzetes és közvetlen felkészülés,
- b) rendszerek, berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- c) földközeli repülés,
- d) légitájékozódás,
- e) műszerrepülés,
- f) a tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- g) repülésbiztonsági eljárások alkalmazása,
- h) személyzet együttműködése,
- i) angol nyelvű rádióforgalmazás.

11. Az oktató légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély

20. §

Az oktató légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély kiterjesztésének feltételei:

- a) érvényes légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) a 16. § f) pontja szerinti repülési óraszám felett a következő repülési óraszámok teljesítése:
 - ca) harcászati repülőgép esetén legalább 100 repült óra,
 - cb) kiképző repülőgép vagy helikopter esetén legalább 100 repült óra,
 - cc) szállító repülőgép esetén legalább 300 repült óra teljesítése az adott légi jármű kategóriában,
 - cd) harci- és szállítóhelikopter esetén legalább 100 repült óra,
 - ce) rendvédelmi repülőgép vagy helikopter esetén legalább 100 repült óra.

21. §

Az oktató légijármű parancsnok szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 20. § alapján kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

22. §

(1) Az oktató légijármű parancsnok szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest a légijármű parancsnoki jogosítványon túlmenően oktató légijármű parancsnok, légijármű parancsnok és légijármű másodpilóta oktatására és ellenőrzésére, és a légijármű teljes szakszemélyzetének ellenőrzésére az adott légijármű típuson.

(2) Az oktató légijármű parancsnok szakszolgálati engedély kiterjeszthető a berepülő légijármű parancsnok kiegészítő szaktevékenység oktatására és ellenőrzésére.

(3) Az oktató légijármű parancsnok szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

23. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) oktatás és ellenőrzés módszertana,
- b) a légijármű üzemeltetése a megengedett maximális és minimális paraméterekkel.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) az oktatott repülésre történő felkészítése,
- b) a gyakorlati tapasztalatok módszeres átadása,
- c) az oktatott által elkövetett hibák korrigálása,
- d) az oktatott értékelése.

12. A berepülő légijármű parancsnok szakszolgálati engedély

24. §

A berepülő légijármű parancsnok szakszolgálati engedély kiterjesztésének feltételei:

- a) érvényes légijármű parancsnok szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) a 16. § f) pontja szerinti repülési óraszám felett a következő repülési óraszámok teljesítése:
 - ca) harcászati repülőgép esetén legalább 300 repült óra,
 - cb) kiképző repülőgép vagy helikopter esetén legalább 300 repült óra,
 - cc) szállító repülőgép esetén legalább 500 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában,
 - cd) harci- és szállítóhelikopter esetén legalább 300 repült óra,
 - ce) rendvédelmi repülőgép vagy helikopter esetén legalább 200 repült óra.

25. §

A berepülő légijármű parancsnok szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 24. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,

b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

26. §

(1) A berepülő légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest a légi jármű-parancsnoki jogosítványon túlmenően egypilótás légi járművön berepülő légi jármű vezető, többpilótás légi járművön berepülő légi jármű parancsnoki és berepülő másodpilótai szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A berepülő légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély más szaktevékenység végzésére nem terjeszthető ki.

(3) Az berepülő légi jármű parancsnok szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

27. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a)* a berepülés módszertana,
- b)* a légi jármű üzemeltetése a típusra vonatkozó berepülési program szerint.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a)* a berepülési feladatra történő felkészülés,
- b)* a berepülési program szerinti gyakorlati végrehajtás,
- c)* a megengedett maximális és minimális paraméterekkel történő üzemeltetés,
- d)* a légi jármű minősítése és a berepülés utáni dokumentáció elkészítése.

13. A másodpilóta szakszolgálati engedély

28. §

A másodpilóta szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a)* felsőfokú iskolai végzettség,
- b)* a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c)* repülőegészségi alkalmasság megléte,
- d)* akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga, vagy STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint,
- e)* angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
- f)* az adott légi jármű-kategóriában meghatározott repült óraszámok teljesítése:
 - fa)* szállító repülőgép esetén legalább 200 repült óra, repülőgép-vezető szerepkörben legalább 50 repült óra a típuson és 18 közforgalmú útvonalon végrehajtott repülés, ha a kérelmező harcászati repülőgépre érvényes szakszolgálati engedéllyel rendelkezik,
 - fb)* harci- és szállítóhelikopter esetén legalább 50 repült óra.

29. §

A másodpilóta szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a)* a 28. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,

b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

30. §

(1) A másodpilóta szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többpilótás légijárművön másodpilótai szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) A másodpilóta szakszolgálati engedély kiterjeszhető berepülő másodpilóta kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A másodpilóta szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

31. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a)* repülési szabályok és eljárások,
- b)* légitájékozódás és navigációs berendezés ismeret,
- c)* repülésmeteorológia,
- d)* repülő-egészségügyi ismeretek,
- e)* gyakorlati aerodinamika,
- f)* légiüzemeltetés és légijármű ismeret,
- g)* a repülés különleges esetei.

(2) A gyakorlati vizsga területei kategóriától és típustól függően:

- a)* előzetes és közvetlen felkészülés,
- b)* rendszerek, berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- c)* földközei repülés,
- d)* műszerrepülés,
- e)* tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- f)* együttműködés a személyzet más tagjaival,
- g)* angol nyelvű rádióforgalmazás.

14. A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély

32. §

A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély kiterjesztésének feltételei:

- a)* érvényes másodpilóta szakszolgálati engedély,
- b)* az üzemeltető által igazolt, az adott légijármű típusra meghatározott kiképzési program teljesítése,
- c)* az adott légijármű-kategóriában meghatározott repült óraszámok teljesítése:
 - ca)* szállító repülőgép esetén legalább 500 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában,
 - cb)* harci- és szállítóhelikopter esetén legalább 200 repült óra.

33. §

A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a)* a 32. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,

b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

34. §

(1) A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest az adott típusú légi járművön berepülési szakszolgálat ellátására másodpilótaként.

(2) A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély más kiegészítő szaktevékenység végzésére nem terjeszthető ki.

(3) A berepülő másodpilóta szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

35. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) a berepülés módszertana,
- b) a légi jármű üzemeltetése a típusra vonatkozó berepülési program szerint.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) a berepülési feladatra történő felkészülés,
- b) a berepülés program szerinti gyakorlati végrehajtása,
- c) a megengedett maximális és minimális paraméterekkel történő üzemeltetés,
- d) a berepülő légi jármű parancsnok segítése a légi jármű minősítésében és a berepülés utáni dokumentáció elkészítésében.

15. A navigátor szakszolgálati engedély

36. §

A navigátor szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) felső fokú iskolai végzettség,
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) repülőegészségi alkalmasság megléte,
- d) akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga, vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint, vagy az ICAO követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 4-es szint,
- e) angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
- f) legalább 100 repült óra az adott légi jármű kategórián gyakorló navigátorként.

37. §

A navigátor szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 36. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

38. §

(1) A navigátor szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légi járművön navigátor szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A navigátor szakszolgálati engedély kiterjeszhető az oktató navigátor és a berepülő navigátor kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A navigátor szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

39. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) légitájékoztató és navigációs berendezés ismeret,
- c) repülésmeteorológia,
- d) repülő-egészségügyi ismeretek,
- e) gyakorlati aerodinamika,
- f) légiüzemeltetés és légijármű ismeret,
- g) a repülés különleges esetei.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) léginavigáció valamennyi rendszeresített fedélzeti navigációs berendezés alkalmazásával,
- b) navigációs rendszerek, berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- c) tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- d) angol nyelvű rádióforgalmazás.

16. Az oktató navigátor szakszolgálati engedély

40. §

Az oktató navigátor szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes navigátor szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) jogosított navigátorként legalább 300 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában.

41. §

Az oktató navigátor szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 40. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

42. §

(1) Az oktató navigátor szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légijárművön oktató navigátor szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) Az oktató navigátor szakszolgálati engedély kiterjeszhető berepülő navigátor kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) Az oktató navigátor szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

43. §

- (1) Az elméleti vizsga tárgycsoportja az oktatás és ellenőrzés módszertana.
- (2) A gyakorlati vizsga területei:
 - a) az oktatott repülésre történő felkészítése,
 - b) a gyakorlati tapasztalatok módszeres átadása,
 - c) a léginavigáció és a léginavigációs berendezések légi üzemeltetése során az oktatott által elkövetett hibák korrigálása,
 - d) az oktatott értékelése.

17. Berepülő navigátor szakszolgálati engedély

44. §

A berepülő navigátor szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes navigátor szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) jogosított navigátorként legalább 500 repült óra teljesítése az adott légi jármű kategóriában.

45. §

A berepülő navigátor szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 44. § szerint kiadott, érvényes navigátor szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

46. §

(1) A berepülő navigátor szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légi járművön berepülő navigátor szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A berepülő navigátor szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A berepülő navigátor szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

47. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) a berepülés módszertana,
- b) a légi jármű navigációs rendszerek üzemeltetése a típusra vonatkozó berepülési program szerint.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) a berepülési feladatra történő felkészülés,
- b) a berepülési program szerinti gyakorlat végrehajtása,
- c) a légi jármű minősítése és a berepülés utáni dokumentáció elkészítése.

18. A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély

48. §

A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) fedélzeti mérnök esetén szakirányú felsőfokú iskolai végzettség, fedélzeti technikus esetén legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika szerint elvégzett tanfolyam,
- c) repülőegészségi alkalmasság megléte,
- d) földi repülőműszaki üzembentartói szakbeosztásban szerzett legalább 1 éves gyakorlat az adott légi jármű típuson,
- e) legalább 50 repült óra az adott légi jármű kategóriában gyakorló fedélzeti mérnökként vagy gyakorló fedélzeti technikusként.

49. §

A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 48. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

50. §

(1) A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légi járművön fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély kiterjeszhető oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus, továbbá a berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus kiegészítő szaktevékenységek végzésére.

(3) A fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

51. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) repülésmeteorológia,
- c) repülő-egészségügyi ismeretek,
- d) gyakorlati aerodinamika,
- e) légiüzemeltetés és légi jármű ismeret,
- f) a repülés különleges esetei.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) előzetes és közvetlen felkészülés,
- b) a légi jármű repülésre történő előkészítése,
- c) rendszerek, berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- d) a tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- e) együttműködés a személyzet tagjaival.

19. Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély

52. §

Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) az adott légijármű-kategóriában meghatározott repült óraszámok teljesítése:
 - ca) szállító repülőgép estén legalább 300 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában,
 - cb) harci-és szállítóhelikopter esetén legalább 200 repült óra.

53. §

Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) az 52. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

54. §

(1) Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légijárművön oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély kiterjeszhető berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) Az oktató fedélzeti mérnök, oktató fedélzeti technikus szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

55. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) oktatás és ellenőrzés módszertana,
- b) a légijármű üzemeltetése a megengedett maximális és minimális paraméterekkel.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) az oktatót repülésre történő felkészítése,
- b) a gyakorlati tapasztalatok módszeres átadása,
- c) a földi- és légiüzemeltetés során az oktatót által elkövetett hibák korrigálása,
- d) az oktatót értékelése.

20. A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálat engedély

56. §

A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálat engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes fedélzeti mérnök, fedélzeti technikus szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,

- c) az adott légijármű-kategóriában meghatározott repült óraszámok teljesítése:
 ca) szállító repülőgép esetén legalább 500 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában,
 cb) harci-és szállítóhelikopter esetén legalább 300 repült óra.

57. §

A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálat engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) az 56. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
 b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

58. §

(1) A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légijárművön berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A berepülő fedélzeti mérnök, berepülő fedélzeti technikus szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

59. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) berepülés módszertana,
 b) a légijármű üzemeltetése a típusra vonatkozó berepülési program szerint.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) a berepülési feladatra történő felkészülés,
 b) a berepülési program szerinti gyakorlat végrehajtása,
 c) a megengedett maximális és minimális paraméterekkel történő üzemeltetés,
 d) a légijármű minősítése és a berepülés utáni dokumentáció elkészítése.

21. A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély

60. §

A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
 b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
 c) repülőegészségi alkalmasság megléte,
 d) akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga, vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint, vagy az ICAO követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 4-es szint,
 e) angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
 f) legalább 50 repült óra az adott légijármű kategórián gyakorló fedélzeti rádiósként.

61. §

A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) az 60. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

62. §

(1) A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légijárművön fedélzeti rádiós szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély kiterjeszhető oktató fedélzeti rádiós, berepülő fedélzeti rádiós kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

63. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) légítájékozódás alapjai és rádió-berendezés ismeret,
- c) repülésmeteorológia,
- d) repülő-egészségügyi ismeretek,
- e) gyakorlati aerodinamika,
- f) légiüzemeltetés és légijármű ismeret,
- g) a repülés különleges esetei.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) rádió-berendezések gyakorlati alkalmazása,
- b) rádió-berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- c) tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- d) angol nyelvű rádióforgalmazás,
- e) együttműködés a személyzet más tagjaival.

22. Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély**64. §**

Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély,
- b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,
- c) jogosított fedélzeti rádiósként legalább 300 repült óra teljesítése az adott légijármű kategóriában.

65. §

Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 64. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

66. §

(1) Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légi járművön oktató fedélzeti rádiósként szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély kiterjeszhető berepülő fedélzeti rádiós kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) Az oktató fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

67. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportja az oktatás és ellenőrzés módszertana.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

a) az oktatót repülésre történő felkészítése,

b) a gyakorlati tapasztalatok módszeres átadása,

c) a magyar és angol nyelvű rádióforgalmazás során az oktatót által elkövetett hibák korrigálása,

d) az oktatót értékelése.

23. A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély**68. §**

A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

a) érvényes fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély,

b) a Hatóság által jóváhagyott egyéni elméleti és gyakorlati kiképzési program teljesítése,

c) jogosított fedélzeti rádiósként legalább 500 repült óra teljesítése az adott légi jármű kategóriában.

69. §

A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

a) a 68. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,

b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

70. §

(1) A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest többszemélyzetes légi járművön berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély nem terjeszhető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A berepülő fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

71. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:
 a) a berepülés módszertana,
 b) a légi jármű rádió-berendezéseinek üzemeltetése a típusra vonatkozó berepülési program szerint.

(2) A gyakorlati vizsga területei:
 a) a berepülési feladatra történő felkészülés,
 b) a berepülési program szerinti gyakorlat végrehajtása,
 c) a légi jármű minősítése és a berepülés utáni dokumentáció elkészítése.

24. Ejtőernyős szakszolgálati engedély

72. §

Az ejtőernyős szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább a nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alap fokú iskolai végzettség,
- b) a kiképzés, vagy átképzés befejezése,
- c) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- d) repülőegészségi alkalmasság.

73. §

Az ejtőernyős szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 72. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

74. §

(1) Az ejtőernyős szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest ellenőrzés mellett az ejtőernyő önálló hajtogatására, és a légi jármű vezetésére.

(2) Az ejtőernyős szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) Az ejtőernyős szakszolgálati engedély érvényességi ideje 60 hónap.

75. §

(1) az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) aerodinamikai alapismeretek,
- b) ejtőernyő ismeretek,
- c) ejtőernyős vészhelyzetek,
- d) meteorológiai alapismeretek,
- e) légi jog,
- f) ejtőernyős szakutasítások.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) ejtőernyők ugrásra, repülésre történő felkészítése,
- b) az ejtőernyős ugrás végrehajtása, dokumentálása,
- c) az ejtőernyő és részei előírásainak ismerete,
- d) ejtőernyős ugrás a Hatóság által meghatározott típusú ejtőernyővel.

25. Segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély

76. §

Segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség,
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 40 légcéllás ejtőernyős ugrás,
- d) legalább 2 év szakbeosztásban eltöltött idő,
- e) repülőegészségi alkalmasság.

77. §

Segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 76. § alapján kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

78. §

(1) A segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest az ejtőernyő önálló hajtogatására, kiképzés alatt álló személyek ejtőernyő hajtogatásának ellenőrzésére, a teherdobás földi szolgálatainak ellátására, ejtőernyő rendszerek cserélhető alkatrészeinek cseréjére, és a szakutasításban meghatározott szolgálati tevékenységek ellátására.

(2) A segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély kiterjeszhető kutató-mentő szakszolgálati tevékenység végzésére.

(3) A segéd-oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

79. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) aerodinamikai alapismeretek,
- b) ejtőernyő ismeretek,
- c) ejtőernyős vészhelyzetek,
- d) meteorológiai alapismeretek,
- e) léggjog,
- f) ejtőernyős szakutasítások,
- g) ellenőrzési módszerek,
- h) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) ejtőernyős rendszerek összeszerelése, ejtőernyő rendszerek cserélhető részeinek cseréje,
- b) ejtőernyős rendszerek hajtogatásának ellenőrzése, üzemeltetése és kezelése.

26. Oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély

80. §

Oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) legalább 2 év segéd-oktatói szakmai tevékenység,
- c) legalább 200 ejtőernyős ugrás, ebből légcellás ejtőernyővel legalább 100 ejtőernyős ugrás,
- d) legalább 25 perc zuhant, szabadesésben eltöltött idő,
- e) repülőegészségi alkalmasság.

81. §

Oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 80. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

82. §

(1) Az oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest az ejtőernyős elméleti és gyakorlati kiképzés vezetésére, oktatására, a teherdobás irányítására, az ejtőernyő rendszerek cserélhető részeinek cseréjére, és a szakutasításban meghatározott szolgálati tevékenységek ellátására.

(2) Az oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély kiterjeszhető kutató-mentő, tartalék és mentőernyő hajtogató, szabadeső oktató, légcellás ejtőernyős oktató, HAHO, HALO ejtőernyős oktató szaktevékenység végzésére.

(3) Az oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

83. §

(1) Elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) aerodinamikai ismeretek,
- b) ejtőernyő ismeretek,
- c) egészségügyi ismeretek,
- d) ejtőernyős vészhelyzetek,
- e) meteorológiai alapismeretek,
- f) légi jog,
- g) ejtőernyős szakutasítások,
- h) oktatási módszerek,
- i) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) ejtőernyők ugrásra, repülésre, katapultálásra, céldobásra történő felkészítése,
- b) az ejtőernyős ugrás tervezése, végrehajtása, értékelése, dokumentálása,
- c) az ejtőernyő és részei felülvizsgálata előírásainak ismerete,
- d) ejtőernyős ugrás a Hatóság által meghatározott típusú ejtőernyővel.

27. Tandemejtőernyő pilóta szakszolgálati engedély

84. §

Tandemejtőernyő pilóta szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább 4 éve megszerzett oktató ejtőernyős vagy beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély,
- b) legalább 500 légcéllás ejtőernyős ugrás,
- c) utasként legalább 2 tandemugrás,
- d) legalább 4 óra zuhant, szabadesésben eltöltött idő,
- e) repülőegészségi alkalmasság.

85. §

Tandemejtőernyő pilóta szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 84. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról,
- c) a meghosszabbításhoz szükséges vizsgát megelőző 24 hónap alatt legalább 20 tandemajtőernyős ugrás teljesítése.

86. §

(1) A tandemajtőernyő pilóta szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest tandempilóta tevékenység gyakorlására, tandemajtőernyő rendszerek összeépítésére és cserélhető alkatrészeinek cseréjére.

(2) A tandemajtőernyő pilóta szakszolgálati engedély kiterjeszhető tandemajtőernyő pilóta oktató szaktevékenység végzésére.

(3) A tandemajtőernyő pilóta szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

87. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) aerodinamikai ismeretek,
- b) ejtőernyő ismeretek,
- c) egészségügyi ismeretek,
- d) ejtőernyős vészhelyzetek,
- e) meteorológiai alapismeretek,
- f) légi jog,
- g) ejtőernyős szakutasítások,
- h) oktatási módszerek,
- i) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) tandemajtőernyők ugrásra történő felkészítése,
- b) az ejtőernyős ugrás tervezése, végrehajtása, dokumentálása,
- c) a tandemajtőernyő és részei felülvizsgálata előírásainak ismerete,
- d) tandemajtőernyős ugrás a Hatóság által meghatározott program szerint.

28. Beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély

88. §

Beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) érvényes oktató ejtőernyős szakszolgálati engedély,
- b) legalább 8 év ejtőernyős szakirányú tevékenység,
- c) legalább 500 ejtőernyős ugrás,
- d) legalább 2 óra zuhant, szabadesésben eltöltött idő,
- e) repülőegészségi alkalmasság.

89. §

Beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 88. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

90. §

(1) A beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest ejtőernyő rendszerek összeépítésére, gyári új és nagyjavított ejtőernyők minősítő vizsgálatára, beugrás végrehajtására, az ejtőernyő csapatjavítás utáni minőség-ellenőrzésre, és az ejtőernyő alkalmazásának engedélyezésére.

(2) A beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély kiterjeszhető kutató-mentő, tartalék és mentőejtőernyő hajtogató, szabadeső oktató, légcéllás ejtőernyős oktató, HAHO, HALO ejtőernyő oktató szaktevékenység végzésére.

(3) A beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

91. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) aerodinamikai ismeretek,
- b) ejtőernyő ismeretek,
- c) egészségügyi ismeretek,
- d) ejtőernyős vészhelyzetek,
- e) meteorológiai alapismeretek,
- f) léggjog,
- g) ejtőernyős szakutasítások,
- h) ejtőernyő beugrási módszerek,
- i) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) ejtőernyők ugrásra, repülésre, katapultálásra, céldobásra történő felkészítése,
- b) az ejtőernyős beugrás tervezése, végrehajtása, értékelése, dokumentálása,
- c) az ejtőernyő és részei felülvizsgálata előírásainak ismerete,
- d) ejtőernyős ugrás a Hatóság által meghatározott beugrási program alapján.

29. Légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély

92. §

Légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú szakirányú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 5 repült óra az adott légi jármű kategóriában gyakorló légimentő-betegszállítóként,
- d) nemzetközi előírásoknak megfelelő kezelési és betegápolási jogosultság.

93. §

Légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 92. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

94. §

(1) A légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest sebesült, beteg fedélzeten történő ellátására a légimentésre, betegszállításra rendszeresített, vagy specializált légi járművön szakszemélyzet tagként szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű kategóriában.

(2) A légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A légimentő-betegszállító szakszolgálati engedély érvényességi ideje 36 hónap.

95. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülő-egészségügyi ismeretek,
- b) gépelhagyási módszerek,
- c) sebesült, beteg ellátás, szállítás,
- d) fedélzeten elhelyezett egészségügyi eszközök, berendezések ismerete,
- e) repülésbiztonsági ismeretek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) a felszerelés előkészítése, üzemeltetése, alkalmazása,
- c) sebesült, beteg ellátás,
- d) repülésbiztonsági eljárások alkalmazása,
- e) a kényszerleszállás esetén követendő teendők,
- f) együttműködés a személyzet más tagjaival.

30. Rakodás-vezető szakszolgálati engedély

96. §

Rakodás-vezető szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 20 repült óra az adott légi jármű kategóriában gyakorló rakodás-vezetőként.

97. §

Rakodás-vezető szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 96. § alapján kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

98. §

(1) A rakodás-vezető szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest teherszállításra rendszeresített, specializált légi járművön rakodás-vezető szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű típuson.

(2) A rakodás-vezető szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A rakodás-vezető szakszolgálati engedély érvényességi ideje 36 hónap.

99. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) repülő-egészségügyi ismeretek,
- c) súlypontszámítási és teherberakodási ismeretek,
- d) be- és kirakást, valamint rögzítést biztosító műszaki eszközök, berendezések ismerete,
- e) teher vészeldobási eljárások, szabályok.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) berendezések előkészítése, üzemeltetése, alkalmazása,
- c) együttműködés a személyzet más tagjaival.

31. Légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély**100. §**

Légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) akkreditált intézményben szerzett legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga, vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint, vagy az ICAO követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 4-es szint,
- d) angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
- e) legalább 20 töltési feladat az adott légi jármű típuson légiutántöltés-vezetőként.

101. §

Légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 100. § alapján kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

102. §

(1) A légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest légiutántöltésre rendszerített, specializált légijárművön légiutántöltés-vezető szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) A légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély nem terjeszhető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A légiutántöltés-vezető szakszolgálati engedély érvényességi ideje 36 hónap.

103. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) repülő-egészségügyi ismeretek,
- c) légiutántöltési ismeretek,
- d) légiutántöltést biztosító eszközök, berendezések ismerete.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) légiutántöltő berendezés előkészítése, üzemeltetése, alkalmazása,
- c) angol nyelvű rádióforgalmazás,
- d) együttműködés a személyzet más tagjaival.

32. Speciális berendezés-kezelő szakszolgálati engedély**104. §**

Speciális berendezés-kezelő szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább közép fokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 5 feladat az adott légijármű kategóriában gyakorló speciális berendezés kezelőként.

105. §

Speciális berendezés-kezelő szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 104. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

106. §

(1) A speciális berendezés kezelő szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest speciális berendezéssel ellátott légijárművön speciális berendezés kezelő szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légijármű típuson.

(2) A speciális berendezés kezelő szakszolgálati engedély nem terjeszhető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A speciális berendezés kezelő szakszolgálati engedély érvényességi ideje 36 hónap.

107. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) repülő-egészségügyi ismeretek,
- c) speciális berendezés üzemeltetése, alkalmazása.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) speciális berendezés előkészítése, üzemeltetése, alkalmazása,
- c) együttműködés a személyzet más tagjaival.

33. A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély**108. §**

A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 10 repülési feladat az adott személyzet nélküli légi jármű gyakorló személyzet nélküli légi jármű (UAV) irányítóként.

109. §

A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 108. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) legalább 5 repülési feladat személyzet nélküli légi jármű irányítóként a vizsgát megelőző 12 hónapban.

110. §

(1) A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest személyzet nélküli légi jármű vezetés szakszolgálati tevékenység végzésére.

(2) A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A személyzet nélküli légi jármű irányító szakszolgálati engedély érvényességi ideje 36 hónap.

111. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) típusismeret,
- c) repülésbiztonsági ismeretek,
- d) repülésmeteorológiai alapismeretek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) személyzet nélküli légi jármű vezetése elkülönített légtérben.

34. Személyzet nélküli légi jármű oktató szakszolgálati engedély

112. §

Személyzet nélküli légi jármű oktató szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 20 repülési feladat az adott személyzet nélküli légi jármű gyakorló irányítójaként.

113. §

Személyzet nélküli légi jármű oktató szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 112. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) legalább 5 repülési feladat személyzet nélküli légi jármű irányítójaként, valamint 5 repülési feladat légi jármű irányító oktatóként a vizsgát megelőző 12 hónapban.

114. §

(1) A személyzet nélküli légi jármű irányító oktató szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest személyzet nélküli légi jármű irányítására, valamint annak oktatására.

(2) A személyzet nélküli légi jármű irányító oktató szakszolgálati engedély nem terjeszhető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A személyzet nélküli légi jármű irányító oktató szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

115. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülési szabályok és eljárások,
- b) légtér felhasználási ismeretek,
- c) oktatási módszerek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) személyzet nélküli légi jármű irányítása elkülönített légtérben,
- c) személyzet nélküli légi jármű irányító személy elméleti és gyakorlati oktatása.

35. Repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély

116. §

Repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély megszerzésének feltételei:

- a) felsőfokú iskolai végzettség,

- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert legalább középfokú, B2 angol komplex nyelvvizsga vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 2.2.2.2 szint, vagy az ICAO követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 4-es szint,
- d) angol nyelvű rádió-távbeszélő vizsga,
- e) érvényes, vagy 10 évnél nem régebben lejárt légi jármű parancsnoki, vagy oktató légi jármű parancsnoki szakszolgálati engedély,
- f) a repülő szimulátornak, vagy gyakorló berendezésnek megfelelő állami légi jármű kategóriában teljesített legalább 500 óra repülési idő, ezen felül repülő szimulátorban vagy gyakorló berendezésben teljesített legalább 50 óra repülési idő.

117. §

Repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély meghosszabbításának feltételei:

- a) a 116. § szerint kiadott, érvényes szakszolgálati engedély,
- b) legalább 20 teljesített repülési feladat szimulátorban vagy oktató berendezésben, vagy a szimulátornak, gyakorló berendezésnek megfelelő légi jármű kategóriában a vizsgát megelőző 12 hónapban.

118. §

(1) A repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély jogosítja az engedélyest az állami célú légiközlekedés érdekében üzemeltetett repülő szimulátorban és gyakorló berendezésben repülési és oktatási tevékenység végzésére.

(2) A repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A repülő szimulátor és gyakorló berendezés oktató szakszolgálati engedély érvényességi ideje 24 hónap.

119. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) léggjog,
- b) repülési szabályok és eljárások,
- c) légítájékozódás,
- d) repülésmeteorológia,
- e) repülő-egészségügyi ismeretek,
- f) gyakorlati aerodinamika,
- g) légi üzemeltetés és légi jármű ismeret,
- h) a repülés különleges esetei,
- i) szimulátor, gyakorló berendezés ismeret.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) rendszerek, berendezések ellenőrzése, üzemeltetése,
- c) földközei repülés,
- d) légítájékozódás,

- e) műszerrepülés,
- f) a tevékenység rendje a repülés imitált különleges eseteiben,
- g) repülésbiztonsági eljárások alkalmazása,
- h) személyzet együttműködése,
- i) angol nyelvű rádióforgalmazás.

36. A szakszolgálati engedély kiterjesztése

120. §

(1) A szakszolgálati engedélyt – a feltételek teljesítése esetén – további légi jármű kategóriára, illetve más szakszolgálati tevékenységre a Hatóság terjeszti ki.

(2) A kiterjesztés a megszerzett jogosításon felüli további speciális szaktevékenységre való bejegyzés. Kiterjesztések:

- a) tartalék és mentőernyő hajtogató,
- b) szabadeső oktató,
- c) légcellás ejtőernyős oktató,
- d) HALO, HAHO ejtőernyős oktató,
- e) tandemajtóernyő pilóta oktató,
- f) kutató-mentő.

37. Tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés

121. §

Tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés megszerzésének feltételei:

- a) érvényes oktató ejtőernyős vagy beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély,
- b) típusvizsga az adott mentőernyő hajtogatásából.

122. §

Tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:

- a) a 121. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

123. §

(1) A tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés jogosítja az engedélyest tartalék és mentőernyő hajtogatására.

(2) A tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A tartalék és mentőernyő hajtogató kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

124. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) mentőernyő ismeret,
- b) ejtőernyős vészhelyzetek,
- c) ellenőrzési módszerek.

(2) A gyakorlati vizsga területe a Hatóság által meghatározott mentőernyő típus hajtogatása.

38. Szabadeső oktató kiterjesztés

125. §

Szabadeső oktató kiterjesztés megszerzésének feltételei:

- a) érvényes oktató ejtőernyős vagy beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély,
- b) legalább 200 szabadeső ejtőernyős ugrás.

126. §

Szabadeső oktató kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:

- a) a 125. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

127. §

(1) A szabadeső oktató kiterjesztés jogosítja az engedélyest a szabadeső képzés elméleti és gyakorlati vezetésére, oktatására.

(2) A szabadeső oktató kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A szabadeső oktató kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

128. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) ejtőernyő ismeretek,
- b) ejtőernyős vészhelyzetek,
- c) meteorológiai alapismeretek,
- d) oktatási módszerek,
- e) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területe szabadeső ejtőernyős ugrás végrehajtása a Hatóság által meghatározottak szerint.

39. Légcellás ejtőernyős oktató kiterjesztés

129. §

Légcellás ejtőernyős oktató kiterjesztés megszerzésének feltételei:

- a) érvényes oktató ejtőernyős vagy beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély és szabadeső oktatás kiterjesztés,
- b) legalább 100 légcellás ejtőernyős ugrás.

130. §

Légcellás ejtőernyős oktató kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:

- a) a 129. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

131. §

- (1) A légcéllás ejtőernyős oktató kiterjesztés jogosítja az engedélyest légcéllás ejtőernyős képzés elméleti és gyakorlati vezetésére, oktatására.
- (2) A légcéllás ejtőernyős oktató kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.
- (3) A légcéllás ejtőernyős oktató kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

132. §

- (1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:
 - a) ejtőernyő ismeretek,
 - b) ejtőernyős vészhelyzetek,
 - c) meteorológiai alapismeretek,
 - d) oktatási módszerek,
 - e) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.
- (2) A gyakorlati vizsga területe légcéllás ejtőernyős ugrás végrehajtása a Hatóság által meghatározottak szerint.

40. HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés

133. §

- HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés megszerzésének feltételei:
- a) érvényes oktató ejtőernyős vagy beugró ejtőernyős szakszolgálati engedély, továbbá szabadeső és légcéllás ejtőernyős oktató kiterjesztés,
 - b) legalább 150 légcéllás ejtőernyős ugrás.

134. §

- HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:
- a) a 133. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
 - b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

135. §

- (1) A HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés jogosítja az engedélyest HAHO, HALO ejtőernyős képzés elméleti és gyakorlati vezetésére, oktatására.
- (2) A HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.
- (3) A HAHO, HALO ejtőernyős oktató kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

136. §

- (1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:
- a) ejtőernyő ismeretek,
 - b) ejtőernyős vészhelyzetek
 - c) meteorológiai alapismeretek,
 - d) oktatási módszerek,
 - e) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.
- (2) A gyakorlati vizsga területe HALO, HAHO ejtőernyős ugrás végrehajtása a Hatóság által meghatározottak szerint.

41. Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés**137. §**

Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés megszerzésének feltételei:

- a) érvényes tandemejtőernyő pilóta szakszolgálati engedély,
- b) legalább 200 tandemejtőernyős ugrás.

138. §

Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:

- a) a 137. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

139. §

(1) Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés jogosítja az engedélyest tandemejtőernyő pilóta képzés elméleti és gyakorlati vezetésére, oktatására.

(2) Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) Tandemejtőernyő pilóta oktató kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

140. §

- (1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:
- a) ejtőernyő ismeretek,
 - b) ejtőernyős vészhelyzetek,
 - c) meteorológiai alapismeretek,
 - d) oktatási módszerek,
 - e) késleltetett nyitást biztosító műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek.

(2) A gyakorlati vizsga területe tandemejtőernyős ugrás végrehajtása a Hatóság által meghatározottak szerint.

42. Kutató-mentő kiterjesztés

141. §

Kutató-mentő kiterjesztés megszerzésének feltételei:

- a) legalább középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány),
- b) a Hatóság által jóváhagyott tematika alapján elvégzett tanfolyam,
- c) legalább 5 fedélzeten eltöltött óra az adott légi jármű kategóriában gyakorló kutató-mentőként.

142. §

Kutató-mentő kiterjesztés meghosszabbításának feltételei:

- a) a 141. § szerint kiadott, érvényes kiterjesztés,
- b) az üzemeltető, vagy az állományilletékes parancsnok igazolása a jártasság folyamatos fenntartásáról.

143. §

(1) A kutató-mentő kiterjesztés jogosítja az engedélyest kutatásra és mentésre rendszeresített, vagy specializált légi járművön kutató-mentő szakszemélyzet tagként szakszolgálati tevékenység végzésére az adott légi jármű kategóriában.

(2) A kutató-mentő kiterjesztés nem terjeszthető ki más kiegészítő szaktevékenység végzésére.

(3) A kutató-mentő kiterjesztés érvényességi ideje 24 hónap.

144. §

(1) Az elméleti vizsga tárgycsoportjai:

- a) repülő-egészségügyi ismeretek,
- b) gépelhagyási módszerek,
- c) földi kutatási módszerek,
- d) sebesült szállítás, ellátás,
- e) egészségügyi és műszaki mentő eszközök, berendezések ismerete,
- f) repülésbiztonsági ismeretek.

(2) A gyakorlati vizsga területei:

- a) feladatra történő felkészülés,
- b) a felszerelés előkészítése, üzemeltetése, alkalmazása,
- c) sebesült ellátás,
- d) kijuttatás különféle módszerekkel,
- e) repülésbiztonsági eljárások alkalmazása,
- f) együttműködés a személyzet más tagjaival.

43. A kiképzés, átképzés alatt álló személy**145. §**

A kiképzés, átképzés alatt álló személy az új kategóriában, légi jármű típuson, vagy fedélzeti szaktevékenységben kiképzési szintjének megfelelően, önálló - oktató nélküli gyakorló - légiközlekedési tevékenységet kizárólag kiképzés céljából folytathat.

44. Nyilvántartás

146. §

(1) A légi jármű vezetők, a légi jármű szakszemélyzet tagok és a légi jármű fedélzetén légiközlekedési tevékenységet folytató személyzettek nyilvántartást vezetnek, amely a következő adatokat tartalmazza:

- a) képesítés,
- b) repült kategória, típus, óraszám, jogosítási szint, repülőesemények adatai,
- c) típusátképzés, elméleti és gyakorlati vizsgák, a repülés technikai és egyéb ellenőrzések eredményei,
- d) végrehajtott repülések adatai (a légi jármű típusa, fedélzeti azonosítószáma, a repülés időpontja, feladat, felszállás- és leszállás ideje, felszállások és feladatok száma, műszeres megközelítések száma, nappali és éjszakai repülési idő, havi és éves összesítés).

(2) Az ejtőernyősök nyilvántartást vezetnek, amely a következő adatokat tartalmazza:

- a) képesítés,
- b) ejtőernyő típusa, ugrásszám, jogosítási szint, ugrási események adatai,
- c) típusátképzés, elméleti és gyakorlati vizsgák, ugrástechnikai és egyéb ellenőrzések eredményei,
- d) végrehajtott ugrások adatai (ejtőernyő típusa, nyilvántartási száma, az ugrás időpontja, feladat megnevezése, ugrások száma, nappali és éjszakai ugrások száma, szabadesés ideje, havi és éves összesítés).

(3) A nyilvántartást az állományilletékes parancsnok évente hitelesíti.

(4) A nyilvántartásban a szakszolgálati engedélyre, a hatósági ellenőrzésre és vizsgáztatás eredményére vonatkozó bejegyzéseket a hatósági légi jármű vezető aláírásával és pecsétjével hitelesíti.

45. A légi járművezetők, az ejtőernyősök, a légi jármű szakszemélyzettek, a légi jármű fedélzetén szaktevékenységet folytató és az egyéb szaktevékenységet folytató személyzettek vonatkozó szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam

147. §

(1) A szakszolgálati engedély megszerzése, meghosszabbítása, és kiterjesztése érdekében az állományilletékes parancsnok kezdeményezi, hogy a Hatóság által képzésre feljogosított szervezet tanfolyamot szervezen. A tanfolyam elméleti és gyakorlati tematikáját a Hatóság hagyja jóvá.

(2) A Hatóság nyilvántartás alapján elfogadja

- a) légi jármű-vezető esetében a kategóriának megfelelő légi járművön megszerzett repülési jártasságot, repült időt,
- b) a légi jármű személyzet tagként teljesített, igazolt gyakorlati időt, és
- c) az ejtőernyős esetében az ejtőernyős ugrások számát.

148. §

A szakszolgálati engedély megszerzéséhez, meghosszabbításához és kiterjesztéséhez szükséges tanfolyam elméleti foglalkozásokból tevődik össze.

149. §

(1) A szakszolgálati engedély megszerzése érdekében szervezett tanfolyam időtartama legalább 10 munkanap. A tanfolyamot az indítását követő 1 hónapon belül be kell fejezni.

(2) A szakszolgálati engedély meghosszabbítására, és kiterjesztésére szervezett tanfolyam időtartama 5 munkanap. A tanfolyamot az indítását követő 20 naptári napon belül be kell fejezni.

(3) Az elméleti ismeretek előírt témakörei:

a) a légiközlekedési szakszemélyzet részére:

aa) légijog és szabályzatismeret,

ab) légtérszervezés és légiforgalmi ismeretek,

ac) légítájékozódás,

ad) aerodinamika,

ae) repülésmeteorológia,

af) repülő-egészségügyi ismeretek,

ag) típusismeret,

ah) személyszállítás,

ai) különösen fontos vagy védett személyek szállítása,

aj) nemzetközi közforgalmi repülés,

ak) kötelekrepülés,

al) légi utántöltés,

am) kutatás-mentés,

an) légimentés-betegszállítás,

ao) teheremelés.

b) az ejtőernyősök részére:

ba) légijog és ejtőernyős szakutasítások,

bb) ejtőernyő-aerodinamika,

bc) meteorológiai alapismeretek,

bd) egészségügyi ismeretek,

be) ejtőernyős elméleti ismeretek,

bf) ejtőernyős vészhelyzetek,

bg) késleltetett nyitást biztosító ejtőernyős műszerek és minimális nyitási magasságot jelző készülékek,

bh) oktatás módszertana.

(4) A szakszolgálati engedély megszerzésére, kiterjesztésére szervezett tanfolyam időtartama minimálisan 30 tanóra, a meghosszabbításra szervezett tanfolyam időtartama minimálisan 15 tanóra.

150. §

(1) A szakszemélyzet részére oktató szervezet által szervezett tanfolyam oktatói állományát – a speciális- és típusismereteket oktatók kivételével – az oktató szervezet vezetője jelöli ki.

(2) Az oktató szervezet vezetője szakoktató hiányában szakirányú végzettséggel, továbbá az adott szakterületen legalább 5 év szakmai gyakorlattal rendelkező külső előadót felkérhet.

(3) A szakmai ismeretek oktatását oktatói szakszolgálati engedéllyel és legalább 5 év szakmai gyakorlattal rendelkező személy végezheti.

(4) A tanfolyam tematikáját egységes szerkezetben az oktató szervezetnél folytatott képzés esetén az oktató szervezet vezetője, a szervezeti egységnél folytatott képzés esetén az állományilletékes parancsnok készíti el és terjeszti fel jóváhagyásra a Hatósághoz.

(5) A tanfolyamról részvételi naplót kell vezetni.

(6) Az oktató szervezetnél folytatott tanfolyam elvégzését az oktató szervezet vezetője, a szervezeti egységnél folytatott tanfolyam elvégzését az állományilletékes parancsnok tanúsítja.

46. A légi járművezetőkre, az ejtőernyősökre, a légi jármű szakszemélyzetre, a légi jármű fedélzetén szaktevékenységet folytató és az egyéb szaktevékenységet folytató személyzetre vonatkozó szakszolgálati vizsga

151. §

A szakszolgálati engedély kiadása után az állományilletékes parancsnok biztosítja az engedélyes számára az időbeli hatály folyamatos fenntartásához szükséges feltételeket mindaddig, amíg a munkakör szakszolgálati engedélyhez kötött tevékenységnek minősül.

152. §

(1) Szakszolgálati vizsgát vizsgaidőszakban lehet tenni, egy naptári év két vizsgaidőszakra oszlik. A tavaszi vizsgaidőszak kezdete a február hónap 1. napját magába foglaló hét első, befejezése pedig a július hónap 15. napját magába foglaló hét utolsó munkanapjára esik. Az őszi vizsgaidőszak kezdete az augusztus hónap 31. napját magába foglaló hét első munkanapja, befejezése pedig a november hónap 30. napját magába foglaló hét utolsó munkanapja.

(2) A tavaszi és az őszi vizsgaidőszakban a Hatóság elméleti vizsgát a vizsgahét első és utolsó munkanapja kivételével, munkanapokon 10.00 és 15.00 óra közötti időszakban, gyakorlati vizsgát a repülések tervezése függvényében tart.

(3) Vizsgaidőszakon kívüli vizsgára, különösen indokolt esetben a vizsgázó írásbeli kérelmére, az állományilletékes parancsnok javaslatára a Hatóság vezetője engedélyt adhat.

(4) A vizsgázó a vizsgaidőszak utolsó vizsgahetében tett eredménytelen vizsgája esetén a következő vizsgaidőszakban külön engedély nélkül megismételt vizsgát tehet.

153. §

(1) A vizsgabizottság elméleti vizsga esetén az elnökkel együtt legfeljebb háromtagú, gyakorlati vizsga esetén legalább kéttagú.

(2) A bizottság elnöke és tagja a Hatóság személyi állományába tartozó, szakszolgálati engedéllyel rendelkező, az adott szakterületen jártas személy lehet. Bizottsági tagként indokolt esetben az állományilletékes parancsnok egyetértésével az üzemben tartó vagy az üzemeltető oktatói szakszolgálati engedéllyel és legalább 5 év szakmai gyakorlattal rendelkező tagja (a továbbiakban: hatósági megbízott) is kijelölhető.

(3) A megbízotti engedély kiadásának feltétele elméleti vizsga teljesítése a Vizsgakódexben közzétett témakörökből.

(4) A megbízotti engedély hatálya 12 hónap, melyen belül az engedélyt a Hatóság visszavonja, ha a hatósági megbízott a szakmai, vagy eljárási szabályokat megsérti, vagy a szakszolgálati engedélyét a Hatóság felfüggesztette, vagy visszavonta.

(5) A hatósági megbízottak személyére az engedély lejártát megelőző 30 napon belül az állomány illetékes parancsnok tesz javaslatot.

(6) A hatósági megbízottak vizsgáztatói tevékenységét a Hatóság folyamatosan ellenőrzi.

154. §

(1) Hatósági vizsgára a 4. § (5) bekezdésben foglaltak szerint a szakszolgálati engedély lejárta előtt legalább 30, legfeljebb 90 nappal lehet jelentkezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidőtől való eltérést indokolt esetben – írásbeli kérelem alapján – a Hatóság vezetője engedélyezi.

(3) A Hatóság a vizsgázót a vizsgaidőpontokról – az állományilletékes parancsnok útján – legalább 5 munkanappal a vizsga előtt írásban tájékoztatja.

(4) Ha a vizsgázó a vizsga napján nem tud megjelenni és távollétének okát a Hatóság felé a vizsga napját követő 5 munkanapon belül megfelelő módon igazolja, a vizsgaidőszakon belül a Hatóság új vizsgaidőpontot jelöl ki számára. Ellenkező esetben a vizsgára jelentkezést meg kell ismételni.

155. §

(1) A vizsgázó köteles a szakszolgálati vizsgára magával hozni:

- a) a személyazonosításra szolgáló okmányait,
- b) a szakszolgálati engedélyét,
- c) a repülési-, ejtőernyős nyilvántartását,
- d) az angol távbeszélő ismeretét igazoló bizonyítványát (betétlapot),
- e) a 147. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti, felmentésre jogosító igazolást.

(2) Egy vizsganapon egy bizottság előtt legfeljebb 20 fő vizgázhat. 10 főnél nagyobb vizsgalétszám esetén a vizsga az üzemeltető vagy üzemeltető által biztosított helyiségben is lefolytatható.

(3) Az elméleti vizsga megkezdésekor a vizsgázó a tesztlap és a vizsgakérdések átvételét a jelenléti íven aláírásával igazolja.

(4) A vizsga az írásbeli vizsgafeladatok kiosztásával, és a vizsgázó gyakorlati vizsgára való felkészülésének jelentésével tekintendő megkezdettnek. Az ezt követően félbehagyott, vagy a vizsgázó hibájából felfüggesztett vizsga befejezettnek tekintendő. Ebben az esetben a vizsgázót a kétfokozatú értékelési módszer alapján "nem felelt meg" minősítéssel kell értékelni.

(5) Az elméleti vizsga időtartamát a vizsgabizottság elnöke határozza meg a vizsgakérdések számának és nehézségi fokának függvényében.

(6) Az elméleti számonkérés kérdésenként 4 válaszlehetőséget biztosító, legfeljebb 130 kérdést tartalmazó teszt alapján történik, amely e rendeletben felsorolt témaköröket egyenlő súllyal jeleníti meg.

156. §

(1) A vizsgázó felkészültségét a vizsgáztató bizottság elnöke, és a bizottság tagjai értékelik és zárt ülésen állapítják meg a vizsga eredményességét.

(2) Eredménytelen a vizsga, amennyiben a vizsgázó:

a) elméleti vizsga esetén bármely témakörben szerzett pontszáma nem éri el az adott témakörre adható pontszám 70 %-át,

b) gyakorlati vizsga esetén az értékelési szempontok bármelyikére „nem felelt meg” értékelést kapott.

(3) Eredménytelen vizsga esetén a Hatóság a 256. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a szakszolgálati engedélyt visszavonja.

(4) Az eredményes elméleti vizsga 6 hónapig hatályos.

157. §

(1) Eredménytelen vizsga után a vizsgázó három alkalommal tehet ismételt vizsgát.

(2) Az ismételt vizsga időpontját a Hatóság vezetője határozza meg, amely

a) az első eredménytelen vizsgát követő legalább 15 nap elteltével,

b) az első eredménytelen megismételt vizsgát követő legalább 30 nap elteltével,

c) a második eredménytelen megismételt vizsgát követően a vizsgázó legkorábban a vizsga utáni 90 nap elteltével, a szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam újbóli elvégzése, és a Hatóság által jóváhagyott speciális gyakorlati képzési program teljesítése után

jelölhető ki.

(3) Ha második és harmadik ismételt vizsgára kerül sor

a) elméleti vizsga esetén a vizsga a Hatóság által kiadott tételek alapján szóban, 5 fős bizottság előtt történik, melynek összetételét a Hatóság vezetője határozza meg,

b) gyakorlati vizsga esetén a bizottság elnöke és tagja csak a Hatóság adott területen jártas szakembere lehet.

(4) Szóbeli vizsga esetén a felelet megkezdése előtt legalább 30 perces felkészülési időt kell a vizsgázó számára biztosítani.

158. §

A vizsgák eredményéről a Hatóság a vizsgázót – az állományilletékes parancsnok útján – a vizsgát követő 5 munkanapon belül, az elért pontszám feltüntetésével írásban értesíti.

IV. Fejezet

A KATONAI LÉGINAVIGÁCIÓS SZOLGÁLATOK SZAKSZEMÉLYZETÉNEK SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEIRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

47. A szakszolgálati engedély kiadásának feltételei

159. §

A szakszolgálati engedély fajtái, valamint a megszerezhető jogosítások és kiterjesztések a következők:

a) gyakorlók légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély

aa) jogosítás: megegyezik a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély jogosításaival,

- b)* légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély,
 - ba)* jogosítások: gurító irányítás, repülőtéri repülésirányítás, repülőtéri irányítás, precíziós bevezető irányítás, nem precíziós bevezető irányítás, közeli körzeti irányítás, körzeti irányítás;
 - bb)* kiterjesztés: légiforgalmi irányító oktató;
- c)* légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély,
 - ca)* jogosítások: publikációs tájékoztatás, NOTAM tájékoztatás, repülés-bejelentés;
 - cb)* kiterjesztés: légiforgalmi tájékoztató oktató;
- d)* gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély,
 - da)* jogosítás: megegyezik a repülésmeteorológus szakszolgálati engedély jogosításaival;
- e)* repülésmeteorológus szakszolgálati engedély,
 - ea)* jogosítások: repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens, repülésmeteorológiai észlelő;
 - eb)* kiterjesztés: repülésmeteorológiai előrejelző oktató, repülésmeteorológiai asszisztens oktató, repülésmeteorológiai észlelő oktató.

160. §

(1) Légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély annak adható, aki megfelel az e rendeletben meghatározott általános, szakmai és nyelvi követelményeknek, rendelkezik az állami célú légiközlekedésben folytatott szakszolgálati tevékenység repülőegészségi feltételeiről szóló rendeletben meghatározott repülőegészségi alkalmassági minősítéssel.

(2) Légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély annak adható ki, aki teljesíti az e rendeletben meghatározott általános, szakmai és nyelvi követelményeket, valamint a külön jogszabály szerinti kötelező egészségügyi vizsgálaton megfelelt.

(3) Repülésmeteorológus szakszolgálati engedély annak adható, aki megfelel az e rendeletben meghatározott általános, szakmai és nyelvi követelményeknek.

161. §

- (1) A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély iránti kérelemhez csatolni kell
- a)* szakszolgálati engedély megszerzése esetén:
 - aa)* az e rendeletben meghatározott képzés sikeres elvégzéséről kiállított igazolást,
 - ab)* az e rendeletben meghatározott nyelvismeret meglétéről kiállított bizonyítvány másolatát,
 - ac)* az e rendeletben meghatározott nyelvvizsga bizonyítvány másolatát,
 - ad)* a képzést végző szerv igazolását arról, hogy a kérelmező az előírt munkahelyi gyakorlatot teljesítette;
 - ae)* a kérelmezett szakszolgálati engedélytől függően a 190. § - 199. §-ban foglalt szakszolgálati feladat teljesítését igazoló dokumentum hiteles másolatát.
 - b)* szakszolgálati engedély meghosszabbítása esetén:
 - ba)* az e rendeletben meghatározott nyelvismeret meglétéről kiállított bizonyítványt;
 - bb)* az állományilletékes parancsnok igazolását arról, hogy a kérelmező a szakkiképzési tervben foglaltakat teljesítette;
 - bc)* a kérelmezett szakszolgálati engedélytől függően a 190. § - 199. §-ban foglalt szakszolgálati feladat teljesítését igazoló dokumentum hiteles másolatát.

(2) A légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély iránti kérelemhez csatolni kell

a) szakszolgálati engedély megszerzése esetén:

aa) az e rendeletben meghatározott képzés sikeres elvégzéséről kiállított igazolást,

ab) az e rendeletben meghatározott nyelvismeret meglétéről kiállított bizonyítvány másolatát,

ac) az e rendeletben meghatározott nyelvvizsga bizonyítvány másolatát,

ad) a kérelmezett szakszolgálati engedélytől függően a 201. § - 203. §-ban foglalt munkahelyi gyakorlat teljesítését igazoló dokumentum hiteles másolata.

b) szakszolgálati engedély meghosszabbítása esetén:

ba) az e rendeletben meghatározott nyelvismeret meglétéről kiállított bizonyítványt;

bb) az állományilletékes parancsnok igazolását arról, hogy a kérelmező a szakkiképzési tervben foglaltakat teljesítette;

bc) a kérelmezett szakszolgálati engedélytől függően a 201. § - 203. §-ban foglalt munkahelyi gyakorlat teljesítését igazoló dokumentum hiteles másolata

(3) Ha a kérelmező magyar állampolgár, akkor a személyazonosító igazolványát vagy a személyazonosságát igazoló más okmányát kell bemutatnia.

(4) Külföldi állampolgárságú kérelmezőnek rendelkeznie kell hatályos úti okmánnyal és beutazásra, tartózkodásra jogosító engedéllyel, melyet személyazonossága igazolásaként kell bemutatnia.

162. §

A szakszolgálati engedélyt a Hatóság nem adja ki annak a személynek, aki az Lt. 53. § (9) bekezdése szerint szakszolgálatra közbiztonsági szempontból alkalmatlan, akivel szemben az Lt. 67. § (7) bekezdésében foglaltak fennállnak, akinek a szakszolgálatra való jogosultsága szünetel.

48. A szakszolgálat ellátására való jogosultság szünetelése

163. §

(1) A szakszolgálat ellátására való jogosultság szünetel:

a) ha az engedélyes orvosi minősítésének időbeli hatálya lejárt, vagy az alkalmatlanság időtartamára, ha az engedélyes szakszolgálat ellátására egészségi szempontból alkalmatlanná vált,

b) ha az engedélyes olyan, a szakszolgálat ellátására hátrányosan ható szer (pszichoaktív anyag) befolyása alatt áll, amely képtelenné teheti arra, hogy feladatát biztonságosan és megfelelően lássa el,

c) a képzési feltételeknek való megfelelésig, ha az engedélyes a Hatóság által jóváhagyott szakkiképzési tervben szereplő feltételeket nem teljesítette,

d) ha a légiforgalmi tájékoztató szakszolgálat folyamatos ellátásában 180 napnál hosszabb időtartamú megszakítása volt,

e) ha a repülésmeteorológiai szakszolgálat folyamatos ellátásában 12 hónapnál hosszabb időtartamú megszakítása volt.

(2) A szünetelés időtartama alatt az engedélyes szakszolgálatot nem láthat el.

(3) Az engedélyes az (1) bekezdés *a)-c)* pontjában foglalt tényt haladéktalanul köteles az állományilletékes parancsnoknak, vagy a szervezet vezetőjének jelenteni, aki haladéktalanul, de legkésőbb a bejelentéstől számított 2 munkanapon belül a Hatóságot írásban tájékoztatja.

49. A szakszolgálati engedély visszavonását követő megszerzésének feltételei

164. §

Ha az engedélyes a szakszolgálati engedély visszavonását követően ismételten szakszolgálati engedélyt kíván szerezni,

- a) a légiforgalmi irányítók esetében a gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt szakismereti és a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt gyakorlati vizsga sikeres letétele után,
- b) légiforgalmi tájékoztatók esetében a szakismereti és a gyakorlati vizsga sikeres letétele után,
- c) a repülésmeteorológiai szakszemélyzet esetében a gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt szakismereti és a repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt gyakorlati vizsga sikeres letétele után

adható ki újból.

50. A szakszemélyzet képzése

165. §

(1) Az állami célú légiközlekedésben a légiforgalmi irányítói szakszolgálat ellátásához szükséges képzést, ideértve az angol nyelvű rádió-távbeszélő kifejezések (főnia) elsajátításához szükséges, vizsgával záródó képzést a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (a továbbiakban: ZMNE), vagy a honvédelemért felelős miniszter által kijelölt más oktató szervezet a Hatóság által jóváhagyott képzési követelmény és az abból készített Hatóság által jóváhagyott képzési program alapján végzi.

(2) Az állami célú légiközlekedésben a légiforgalmi tájékoztató, a repülésmeteorológiai előrejelző, a repülésmeteorológiai asszisztens és a repülésmeteorológiai észlelő szakszolgálat ellátásához szükséges képzést a hatósági engedéllyel rendelkező oktató szervezet a Hatóság által jóváhagyott képzési követelmény szerint, a Hatóság által jóváhagyott képzési program alapján végzi.

(3) A légiforgalmi irányítók, a légiforgalmi tájékoztatók, a repülésmeteorológiai előrejelzők, a repülésmeteorológiai asszisztensek és a repülésmeteorológiai észlelők képzésekor figyelembe kell venni a tárgyban az Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért (EUROCONTROL), a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) és a Meteorológiai Világszervezet (WMO) által kibocsátott ajánlásokat.

(4) A Hatóság a szakismereti képzés elvégzése alól felmentést adhat, ha a kérelmező rendelkezett vagy rendelkezik külön jogszabályban meghatározott szakszolgálati engedéllyel, és csak abból a vizsgatárgyból, amelyből hatósági vizsgát tett.

(5) A szakképzési terv tartalmazza a légiforgalmi szakszemélyzetek szakismereti és gyakorlati képzésére vonatkozó programot.

(6) A Hatóság a légiforgalom szervezéssel, és a repülésmeteorológiával összefüggő nemzetközi képzést, valamint szakirányú tevékenységet külön elbírálás alapján részben vagy teljesen elfogadja.

51. Nyelvismereti képzés

166. §

(1) A légiforgalmi irányító szakszolgálati tevékenység ellátásához a szakszemélyzetnek angol nyelvből ICAO 4-es szintű nyelvismereti követelményeknek kell megfelelni és nyelvismereti vizsgát kell tenni.

(2) A nyelvismereti vizsgán elért eredmény alapján a Hatóság kérelemre a szakszolgálati engedélybe nyelvi kiterjesztést jegyez be, amely az engedélyes nyelvismereti szintjét határozza meg.

(3) A nyelvi kiterjesztés érvényességi ideje

a) 4-es szinten teljesített nyelvismereti vizsga esetében 36 hónap,

b) 5-ös szinten teljesített nyelvismereti vizsga esetében 72 hónap,

c) 6-os szinten teljesített nyelvismereti vizsga esetén határozatlan.

(4) A nyelvi kiterjesztést a (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott időtartamra a Hatóság meghosszabbítja, ha az engedélyes angol nyelvből nyelvismereti vizsgát tett a nyelvi kiterjesztés érvényességi idejének lejártát megelőző hat hónapban.

(5) Ha az engedélyes a nyelvismereti vizsgát a nyelvi kiterjesztés érvényességi idejének lejártát követően teszi le, a Hatóság a nyelvi kiterjesztést megújítja.

(6) Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes bármely állam légiközlekedési hatósága által a légiforgalmi irányítókra kidolgozott ICAO nyelvi követelményeknek megfelelően legalább 4-es szinten teljesített nyelvismereti vizsgáról kiadott külön igazolást a Hatóság a nyelvi kiterjesztés alapjául elfogadja.

52. Nyelvismereti vizsgáztatást végző szervezet

167. §

(1) A légiforgalmi irányítók nyelvismereti vizsgáztatása a Hatóság által kiadott engedéllyel végezhető.

(2) A nyelvismereti vizsgáztatási engedélyt kérelemre a Hatóság adja ki három évre.

(3) A Hatóság legalább évente egyszer ellenőrzi a nyelvismereti vizsgáztatási engedély kiadásához előírt feltételeknek történő folyamatos megfelelést.

(4) Ha a Hatóság megállapítja, hogy a nyelvismereti vizsgáztatást végző szervezet nem teljesíti a képzési engedély kiadásához előírt feltételeket, teljesítési határidő megjelölésével felszólítja a szervezetet a teljesítésre, továbbá jogosult az engedély felfüggesztésére.

(5) Ha a (4) bekezdésben megjelölt határidőig a nyelvismereti vizsgáztatást végző szervezet az engedély kiadásához előírt feltételeket nem teljesíti, a Hatóság az engedélyt visszavonja.

(6) Nyelvismereti vizsgáztatási engedélyt az a jogi személy kaphat, amely rendelkezik a 168. §-ban meghatározott feltételekkel.

168. §

(1) A nyelvismereti vizsga során a nyelvismereti vizsgáztatást végző szervezetnek (a továbbiakban: vizsgaközpont) a vizsgázó angol nyelvű beszédképességének és szövegértésének szintjét kell felmérnie, értékelnie.

(2) A nyelvismereti vizsga letételéről a vizsgaközpont bizonyítványt állít ki a vizsgázó részére.

(3) A vizsgaközpontnak olyan infrastruktúrával és technikai eszközökkel kell rendelkeznie, amelyek a vizsgaanyagok készítését és a vizsgáztatást magas színvonalon biztosítják. Az infrastrukturális feltételeknek arányban kell állniuk a lefolytatandó vizsgák és vizsgázók számával, a vizsgafeladatok jellegével és az adminisztratív feladatok hiánytalan elvégzésével.

(4) Vizsgáztató az a személy lehet,

a) aki az adott idegen nyelvből szerzett felsőfokú iskolai végzettség mellett legalább hároméves szaknyelvoktatási gyakorlattal rendelkezik, vagy

b) akinek az adott nyelvet hivatalos nyelvként használó országban szerzett, a vizsgarendszer profiljához igazodó szakirányú diplomája van, vagy

c) aki Magyarországon szerzett felsőfokú iskolai végzettség mellett felsőfokú általános vagy szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvánnyal, vagy

d) aki Magyarországon szerzett diplomája mellett legalább középfokú általános vagy szaknyelvi nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkezik, és a nyelvismereti vizsgát legalább 5-ös szinten teljesítette.

169. §

(1) A vizsgáztatónak képzésen kell részt vennie, melynek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) az idegennyelv-tudás mérési és értékelési elméletével és gyakorlatával kapcsolatos ismeretek elsajátítása,

b) az adott vizsga részletes ismerete (feladattípusok, a vizsgarészek időtartama, a feladatok sorrendisége),

c) a kérdező vizsgáztató szerepére történő felkészülés szerepjátékok, és próbavizsgák, valódi vizsgákon történő hospitálás segítségével,

d) alkalmassági vizsga, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A gyakorlati rész próbavizsgáztatást is tartalmaz.

(2) A vizsgáztató és a vizsgabizottság elnöke nem lehet olyan személy, aki a jelöltet a vizsgát megelőző egy éven belül oktatta, vele rokoni vagy üzleti kapcsolatban van, vagy a vizsgázó teljesítményének objektív megítélésében egyéb körülmény befolyásolhatja. A nyelvismereti vizsga során keletkezett hangfelvételeket 3 évig kell megőrizni.

(3) A nyelvismereti vizsgáztatás iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a vizsgarendszer feladatkészletének, illetve feladatbankjának leírását, továbbá legalább 2-2 feladatsort tartalmazó modellfeladat-gyűjteményt az egyes készségek mérésére a vizsgarendszer mindegyik szintjén,

b) a vizsgaeljárás szerkezetének, folyamatának, szervezésének és a minőségbiztosítás módjának leírását,

c) a vizsgarendszer értékelési rendszerének leírását mindegyik szinten,

d) a vizsga sikeres teljesítésének feltételeit,

e) a vizsgázók tájékoztatásának módját és

f) a vizsgák dokumentálásának rendjét.

(4) A nyelvismereti vizsgáztatás iránti kérelemhez csatolni kell a vizsgarendszer részletes leírását a következők szerint:

a) a vizsga célja,

b) a célcsoport,

c) az ICAO nyelvi szinteknek való megfeleltetés,

d) a vizsgán való részvétel előfeltételei (minimális nyelvi szint),

e) a vizsgarészek száma,

f) a vizsga időbeosztása,

g) a jellegzetes célnyelvi helyzetek,

h) a szövegtípusok és a szövegek hossza,

i) a vizsgafeladatok,

j) a vizsgamódszerek, vizsgatechnikák,

k) az utasítások (jelöltkezelés),

l) a vizsgarészek súlyozása,

m) a pontozási, osztályozási kritériumok,

n) a nyelvi követelmények bemutatása minden egyes szinten,

o) vizsgaminták.

(5) A vizsgarendszernek alkalmasnak kell lennie a nyelvismereti követelmények teljesítésének mérésére.

53. A szakszemélyzet vizsgáztatása

170. §

(1) Vizsgabizottság a Hatóság erre kijelölt tagja vagy tagjai, valamint gyakorlati vizsga esetén a Hatóság által vizsgáztatásra felkért és az állományilletékes parancsnok által kijelölt más személyekből áll.

(2) Hatósági szakismereti vizsgára az a pályázó bocsátható, aki a képzés szakismereti részét sikeresen, a képzést végző intézmény által igazoltan, elvégezte, vagy a 165. § (4) bekezdésében foglaltak szerint felmentést kapott.

(3) Az a pályázó, aki a hatósági szakismereti vizsgán valamely vizsgatárgyból nem felelt meg, legkorábban 5 munkanap eltelte után tehet újabb hatósági szakismereti vizsgát.

(4) Aki a kérelmezett szakszolgálati engedély kiadásához előírt valamely szakismereti vizsgatárgyból 3 alkalommal sikertelenül vizsgázott, további hatósági vizsgát csak a vizsgatárgyra vonatkozó újabb képzés elvégzése után tehet.

(5) A kérelmezett szakszolgálati engedélyhez tartozó hatósági gyakorlati vizsgákra a pályázó a sikeres hatósági szakismereti vizsga időpontjától számított 5 munkanap eltelte után bocsátható.

171. §

(1) A Hatóság a vizsgát felfüggeszti, ha a vizsgázó
 a) személyazonossága tekintetében a vizsgáztatót megtévesztette vagy azt megkísérelte,
 b) a hatósági vizsgán pszichoaktív anyag hatása alatt jelent meg,
 c) a vizsgáztatót döntésének meghozatalában előny adásával vagy ígéretével fenyegetéssel befolyásolni törekedett.

(2) A Hatóság az érintett vizsgázót az (1) bekezdésben meghatározott esetekben a hatósági vizsgától 180 napra eltilthatja.

(3) A vizsgáztató a hatósági vizsgát felfüggesztheti, a Hatóság pedig a vizsgázót a vizsgától legfeljebb 60 napra eltilthatja, ha a vizsgázó a szakszolgálati vizsga rendjét megzavarja.

(4) A Hatóság érvénytelennek minősíti azt a hatósági vizsgát, amelyet a Hatóság félrevezetésével, hamis adatok közlésével, az e rendeletben vagy más jogszabályban meghatározott feltételek hiányában, vagy a szakszolgálati vizsga szabályainak megsértésével tettek le.

54. Az engedélyesre vonatkozó rendelkezések

172. §

Az engedélyesnek kiképzési nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza :

- a) a tényleges szakszolgálati tevékenységben eltöltött időtartamot, annak kezdési és befejezési időpontját,
- b) a szakismereti és gyakorlati vizsgák időpontját és eredményét,
- c) az eltiltások időpontját, időtartamát és okát, és
- d) a szakismereti és gyakorlati továbbképzések időpontját, időtartamát, témáját.

V. Fejezet

A KATONAI LÉGIFORGALMI SZAKSZEMÉLYZETRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

55. A szakszolgálat ellátására való jogosultság

173. §

(1) A gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély időbeli hatálya 2 év, a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély időbeli hatálya 1 év, a légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély időbeli hatálya 3 év.

(2) Képzés alatt álló személy légiforgalmi tájékoztató szakszolgálatot oktató légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedéllyel rendelkező, az állományilletékes parancsnok által kijelölt személy felügyelete és felelőssége mellett láthat el.

(3) Az engedélyes a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély időbeli hatálya alatt is kizárólag oktató légiforgalmi irányító engedéllyel rendelkező személy mellett láthat el szakszolgálati tevékenységet, ha

- a) a szakszolgálati engedélyben bejegyzett jogosításnak megfelelő operatív szolgálati tevékenységet folyamatosan látott el, amelynek időtartama 60 napnál nem volt hosszabb, vagy 180 napon belül 50 óránál kevesebb volt, vagy

b) a szakkiképzési követelményeket nem teljesítette, vagy
c) szaktudását nem megfelelőnek értékelték, de a szakszolgálati engedélyét a Hatóság a helyszínen nem vette el.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetekben a légiforgalmi szolgálat vezetője által jóváhagyott szakkiképzési terv határozza meg az oktató mellett eltöltendő időtartamot.

(5) Operatív munkahelyen végzett légiforgalmi irányító szolgálati tevékenységnek kell tekinteni a munkahelyi gyakorlati oktatást is, de a munkahelyi oktatással eltöltött időtartam nem haladhatja meg 60 napon belül az irányítói szolgálati tevékenységgel töltött idő 75%-át.

174. §

A légiforgalmi irányító és tájékoztató szakszolgálat folyamatos 180 napnál hosszabb, de 1 évnél rövidebb időtartamú szünetelése esetén a szakkiképzési tervben előírt követelmények teljesítését követően, 1 évnél hosszabb időtartamú szünetelése esetén pedig hatósági gyakorlati vizsga sikeres letétele után látható el újból.

56. A szakszolgálati vizsgáztatás

175. §

(1) Gyakornok légiforgalmi irányítók esetében a kérelmezőnek hatósági szakismereti vizsgát az e fejezetben meghatározott szakismereti tárgyakból kell tennie. A hatósági gyakorlati vizsga során a kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy alkalmas a kérelmezett szakszolgálati engedélyben biztosított jogosítás önálló ellátására.

(2) A vizsgáztató bizottság legalább egy tagjának rendelkeznie kell:

a) hatósági szakismereti vizsgáztatás esetén a vizsgatárgyakból kellő ismeretekkel,
b) hatósági gyakorlati vizsgáztatás esetén érvényes szakszolgálati engedéllyel, a légiforgalmi irányítók esetében gyakorlati oktatói kiterjesztéssel azon a munkaterületen, amelyen a vizsgáztatást végzi.

(3) Hatósági gyakorlati vizsgára az a kérelmező bocsátható, aki

a) légiforgalmi tájékoztató jogosítások és oktatói kiterjesztés, és légiforgalmi irányító oktatói kiterjesztés iránti kérelem esetén valamennyi vizsgatárgyból sikeres hatósági szakismereti vizsgát tett,

b) légiforgalmi irányító jogosítások iránti kérelem esetén gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedéllyel rendelkezik,

c) az e rendeletben meghatározott gyakorlati követelményeket teljesítette,

d) hatályos orvosi minősítéssel rendelkezik.

57. A légiforgalmi szolgáltatóra vonatkozó rendelkezések

176. §

A légiforgalmi szolgálat vezetője az általa szakszolgálat ellátására kijelölt engedélyesekről naprakész nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza:

a) a szakszolgálati engedély számát,

b) a szakszolgálati engedélyben foglalt jogosításokat és kiterjesztéseket,

c) a szakszolgálati engedély és orvosi minősítés időbeli hatályát,

d) a szakszolgálati engedély felfüggesztését, visszavonását,

- e) a szakszolgálat ellátására való jogosultság szünetelését,
- f) az engedélyes feladatkörét, valamint
- g) azokat a szakismereti, gyakorlati képzéseket, amelyeken az engedélyes részt vett, és az azokon elért eredményeket, továbbá a szakkiképzési terv alapján végrehajtott munkahelyi írásbeli vizsgák, beszámolók, ellenőrzések példányaikat 5 évre visszamenőleg.

177. §

(1) A légiforgalmi szolgálat vezetőjének rendelkeznie kell a Hatóság által jóváhagyott szakkiképzési tervvel, amely biztosítja a szakszemélyzet szaktudásának folyamatos fenntartását.

(2) A szakkiképzési tervnek tartalmaznia kell:

a) a szakszemélyzet szakképzettségének és gyakorlati felkészültségének fenntartására célszerűen alkalmazható módszereket,

b) a szakszemélyzet rendszeres tudásszintjének felmérésére alkalmazott módszert és a felmérés eredményeinek archiválási rendjét,

c) azt az eljárást, amelynek útján a légiforgalmi szolgálat vezetője értesíti az engedélyest a szaktudás felmérésének eredményéről,

d) a szakszemélyzet hosszabb – 180 naptól 1 évig, valamint 1 éven túli, de 4 évet meg nem haladó – távollétet követő szakismereti és munkahelyi gyakorlati ismeretek felfrissítésének módszerét,

e) az előzőleg más repülőtéren szolgálatot teljesített légiforgalmi irányító szakszemélyzet átképzésének rendjét,

f) a szakkiképzési terv végrehajtásával kapcsolatban a Hatóság tájékoztatásának rendjét,

g) a szakkiképzési terv végrehajtásáért felelős személy nevét és felelősségi körét.

(3) Az engedélyes köteles a szakkiképzési tervben a számára előírt feltételeket teljesíteni.

(4) A Hatóság a szakkiképzési tervben foglaltak végrehajtását a saját terve szerint ellenőrzi.

178. §

A 172. § szerinti kiképzési nyilvántartást, valamint a 177. § szerinti szakkiképzési tervet a katonai légiforgalom-szervezés középszintű szakmai irányító szerve által kidolgozott irányelvek alapján kell elkészíteni.

58. Az engedélyes kötelezettségei

179. §

(1) Az engedélyes

a) figyelemmel kíséri a szakszolgálati engedélye időbeli hatályát, és a szakszolgálat ellátásához szükséges jogosítások és kiterjesztések meglétét,

b) szakszolgálatát ellátja az egységes szakkiképzési terve szerint, és a szakszolgálati engedélyében feltüntetett jogosításokkal és kiterjesztésekkel összhangban,

c) eleget tesz minden olyan feltételnek, amelyet a Hatóság előír számára abban az esetben, amikor szakképzettségével kapcsolatban hiányosság merülhet fel,

d) gondoskodik az orvosi bizonyítványa időbeli hatályáról, és a szükséges minősítés meglétéről,

e) tájékoztatja a szolgálati előljáróját, ha egészségileg nem alkalmas a légiforgalmi irányító, a légiforgalmi tájékoztató, a repülésmeteorológiai előrejelző, a repülésmeteorológiai

asszisztens vagy a repülésmeteorológiai észlelő szolgáltatás nyújtására, vagy ilyen feltételek mellett nem nyújt légiforgalmi irányító, légiforgalmi tájékoztató, illetve repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő szolgáltatást.

(2) Az engedélyes pszichoaktív anyagok hatása alatt nem nyújthat légiforgalmi irányító, és légiforgalmi tájékoztató szolgáltatást.

59. A gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély

180. §

(1) A gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele, hogy a pályázó

a) képzése a 165. § (1) bekezdés szerinti intézmények valamelyikében folyamatban legyen, vagy azt sikeresen befejezze,

b) eredményes angol, legalább középfokú, B2 komplex államilag elismert általános vagy katonai szaknyelvi vizsgát szerezzen, és az angol nyelvismereti tesztet legalább 4-es szinten teljesítse,

c) az angol nyelvű rádió-távbeszélő kifejezésekből (főnia) sikeres vizsgát tegyen.

(2) A pályázó szakismereti hatósági vizsgát a következő tárgyakból tesz:

a) légitörvények jog,

b) légiforgalmi szolgáltatás,

c) légiforgalmi irányítás berendezései,

d) léginavigáció,

e) repülésmeteorológia,

f) légitársaság típusok és repüléselmélet,

g) emberi tényezők a légiforgalmi irányításban,

h) környezetvédelem.

(3) Ha a kérelmező más légiforgalmi irányító jogosítással, vagy más repülőtérről érvényes légiforgalmi irányító szakszolgálati engedéllyel rendelkezik, a (2) bekezdésben foglalt tárgyakból mentesül a hatósági szakismereti vizsga alól.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott szakismereti tárgyakból eredményes vizsgát tett jelölteknek, a gyakornok légiforgalmi irányítói tevékenység ellátásához meg kell szerezni az alábbi jogosítások valamelyikét:

a) gurító irányító,

b) repülőtérről repülés irányító,

c) repülőtérről irányító,

d) precíziós bevezető irányító,

e) nem precíziós bevezető irányító,

f) közeli körzeti irányító,

g) körzeti irányító.

(5) Gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély birtokában az engedélyes oktató felügyelete mellett légiforgalmi irányító tevékenység ellátására jogosult azon a repülőtéren, és abban a szektorban, amelyre a szakismereti vizsgát tette.

60. Gurító irányító jogosítás

181. §

A gyakornok légiforgalmi irányító a gurító irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) helyi légiforgalom jellegzetességei,
- c) a gurító irányító egység és a szomszédos légiforgalmi és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- d) a riasztás helyi eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök és alkalmazásuk,
- e) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- f) a repülőtér körzetének időjárásai jellegzetességei,
- g) rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- h) kényszerhelyzeti eljárások.

61. Repülőtéri repülés irányító jogosítás**182. §**

A gyakornok légiforgalmi irányító a repülőtéri repülés irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) helyi légiforgalom jellegzetességei,
- c) a műszerrepülési és látvarepülési szabályok szerint működő légi járművek indulási, megközelítési és megszakított megközelítési, valamint várakozási eljárásai,
- d) a repülőtéri irányító egység, a szomszédos légiforgalmi irányító és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- e) a katonai repülőtéri irányító körzet (MCTR) földrajzi viszonyai és kiemelkedő tereptárgyai,
- f) a riasztás helyi eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök és alkalmazásuk,
- g) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- h) a repülőtér körzetének időjárásai jellegzetességei,
- i) rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- j) rendelkezésre álló navigációs és egyéb műszaki eszközök, azok felhasználásának szabályai, kezelése,
- k) kényszerhelyzeti eljárások.

62. Repülőtéri irányító jogosítás**183. §**

A gyakornok légiforgalmi irányító a repülőtéri irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát a következő tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) helyi légiforgalom jellegzetességei,
- c) a műszerrepülési és látvarepülési szabályok szerint működő légi járművek indulási, megközelítési és megszakított megközelítési, valamint várakozási eljárásai,
- d) a repülőtéri irányító egység, a szomszédos légiforgalmi irányító és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- e) a katonai repülőtéri irányító körzet (MCTR) földrajzi viszonyai és kiemelkedő tereptárgyai,

- f) a riasztás helyi eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök és alkalmazásuk,
- g) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- h) a repülőtér körzetének időjárási jellegzetességei,
- i) rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- j) rendelkezésre álló navigációs és egyéb műszaki eszközök, azok felhasználásának szabályai, kezelése,
- k) kényszerhelyzeti eljárások.

63. Precíziós bevezető irányító jogosítás

184. §

A gyakornok légiforgalmi irányító a precíziós bevezető irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) a precíziós bevezetések végrehajtására létrehozott irányító egység feladata és irányítási szabályai,
- c) a helyi légiforgalom jellegzetességei, műszeres és vizuális indulási, megközelítési, valamint várakozási eljárások,
- d) a bevezető irányító egység, a szomszédos légiforgalmi irányító és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- e) a repülőtéri körzet földrajzi viszonyai, domborzata és kiemelkedő tereptárgyai, minimális biztonságos magasságok,
- f) a riasztás helyi eljárásai,
- g) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- h) rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- i) rendelkezésre álló precíziós bevezető radar technikai paraméterei, kezelése,
- j) kényszerhelyzeti eljárások.

64. Nem precíziós bevezető irányító jogosítás

185. §

A gyakornok légiforgalmi irányító a nem precíziós bevezető irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) a légtérelenőrző radarral történő végső bevezetések végrehajtására létrehozott irányító egység feladata és irányítási szabályai,
- c) a helyi légiforgalom jellegzetességei, műszeres és vizuális indulási, megközelítési, valamint várakozási eljárások,
- d) a bevezető irányító egység, a szomszédos légiforgalmi irányító és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- e) a repülőtéri körzet földrajzi viszonyai, domborzata és kiemelkedő tereptárgyai, minimális biztonságos magasságok,
- f) a riasztás helyi eljárásai,
- g) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- h) rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- i) rendelkezésre álló légtérelenőrző radar technikai paraméterei, kezelése,

j) kényszerhelyzeti eljárások.

65. Közelkörzeti irányító jogosítás

186. §

A gyakornok légiforgalmi irányító a közelkörzeti irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) a közelkörzeti irányítói szektorok feladata és az alkalmazandó eljárás-, valamint radarirányítási eljárások,
- c) a helyi légiforgalom jellegzetességei, műszeres és vizuális indulási, megközelítési és megszakított megközelítési, valamint várakozási eljárások,
- d) a közelkörzetben található repülőterek és azok légiforgalmának jellege,
- e) a közelkörzeti irányítói egység, a szomszédos légiforgalmi irányítói és légvédelmi szolgálati egységek, és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- f) a közelkörzet földrajzi viszonyai és kiemelkedő tereptárgyai, és a közelkörzeten belüli minimális biztonságos magasságok,
- g) a riasztás helyi eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök és alkalmazásuk,
- h) a készenléti szolgálatok eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök,
- i) a közelkörzet és környezete időjárási jellegzetességei, a rendelkezésre álló meteorológiai információk és azok értékelése,
- j) a közelkörzetben telepített légiforgalmi irányítás célját szolgáló rádió navigációs és hírközlő berendezések és felhasználásuk,
- k) a rendelkezésre álló radarberendezés sajátosságai és felhasználása,
- l) kényszerhelyzeti eljárások.

66. Körzeti irányító jogosítás

187. §

A gyakornok légiforgalmi irányító a körzeti irányító jogosítás megszerzéséhez a 180. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) a körzet légiforgalmának irányítására létrehozott polgári és katonai irányító szektorok, ellenőrzött légterek, várakozási eljárások vonatkozó előírásai,
- b) a körzet légiforgalmának jellegzetességei, a körzet polgári és katonai repülőterei és az ott folyó légiforgalom jellemzői,
- c) a körzeti irányító központ és az együttműködő polgári és katonai légiforgalmi irányító, valamint légvédelmi szolgálati egységek és egyéb szolgálatok közötti együttműködési eljárások,
- d) a riasztás helyi eljárásai, a rendelkezésre álló eszközök és alkalmazásuk,
- e) az illetékességi körzet általános időjárási jellemzői, a rendelkezésre álló meteorológiai információk, azok értékelése,
- f) a rendelkezésre álló műszaki eszközök és azok felhasználásának szabályai, kezelésük,
- g) az illetékességi körzetben telepített és a légiforgalmi irányítás céljára szolgáló polgári és katonai rádió- navigációs és hírközlő berendezések és felhasználásuk,
- h) az illetékességi körzetben alkalmazott radarirányítói eljárások módszerei,
- i) kényszerhelyzeti eljárások.

67. A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély

188. §

(1) A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele, hogy a pályázó elvégezze a 165. § (1) szerinti képzést és rendelkezzen gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedéllyel.

(2) A pályázónak az önálló légiforgalmi irányítói tevékenység ellátásához meg kell szereznie az alábbi jogosítások valamelyikét:

- a) gurító irányító,
- b) repülőtéri repülés irányító,
- c) repülőtéri irányító,
- d) precíziós bevezető irányító,
- e) nem precíziós bevezető irányító,
- f) közelkörzeti irányító,
- g) körzeti irányító.

(3) A 1189-195. § (1) bekezdései szerinti óraszám 50%-a a légiforgalmi szolgálati egység szakkiképzési terve részét képező program alapján, szimulátoros gyakorlattal is teljesíthető.

(4) A pályázó a gyakorlati vizsgán oktatója jelenlétében ad számot arról, hogy képes valós forgalmi helyzet megoldására.

(5) A 189-194. § szerinti jogosítás birtokában az engedélyes jogosult az adott szakszolgálati feladat ellátására azon a repülőtéren, ahol a gyakorlati vizsgát tette.

(6) A Hatóság a gyakornok légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélyt visszavonja, ha az engedélyesnek azonos szakszolgálati tevékenységre légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélyt adott ki.

68. Gurító irányító jogosítás**189. §**

A gurító irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 70 óra szakszolgálati feladatot teljesítsen. A más repülőtérre érvényes gurító irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 35 óra szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük.

69. Repülőtéri repülés irányító jogosítás**190. §**

A repülőtéri repülés irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 150 óra szakszolgálati feladatot teljesítsen. A más repülőtérre érvényes repülőtéri repülés irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 75 óra szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük.

70. Repülőtéri irányító jogosítás

191. §

A repülőtéri irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 200 óra szakszolgálati feladatot teljesítsen. A más repülőtérré érvényes repülőtéri irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 100 óra szakszolgálati feladatot kell teljesítenie.

71. Precíziós bevezető irányító jogosítás**192. §**

A precíziós bevezető irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 200 darab precíziós bevezetést hajtson végre. A más repülőtérré érvényes precíziós bevezető irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 100 darab precíziós bevezetést kell végrehajtaniuk.

72. Nem precíziós bevezető irányító jogosítás**193. §**

A nem precíziós bevezető irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 200 darab nem precíziós bevezetést hajtson végre. A más repülőtérré érvényes nem precíziós bevezető irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 100 darab nem precíziós bevezetést kell végrehajtaniuk.

73. Közelkörzeti irányító jogosítás**194. §**

A közelkörzeti irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül légiforgalmi irányító oktató felügyelete mellett legalább 250 óra szakszolgálati feladatot teljesítsen. A más repülőtérré érvényes közelkörzeti irányítói jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 180 napon belül legalább 125 óra szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük.

74. Körzeti irányító jogosítás**195. §**

(1) A körzeti irányító jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó a kérelmet megelőző 1 éven belül, oktató légiforgalmi irányító felügyelete mellett legalább 400 óra szakszolgálati feladatot teljesítsen.

(2) A körzeti irányító jogosítás birtokában az engedélyes jogosult körzeti irányító feladatok ellátásra légtérelenőrző berendezés alkalmazásával.

75. Légiforgalmi irányító oktató kiterjesztés

196. §

(1) A légiforgalmi irányító oktatói kiterjesztés megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen érvényes légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedéllyel és legalább három éves jogosítással arra a tevékenységre, amelyre a szakszolgálati engedély kiterjesztését kéri.

(2) A pályázó a Hatóság által jóváhagyott vagy elfogadott tantervvel rendelkező felkészítő tanfolyamot végez. A pályázó beiskolázására, képzésére az állományilletékes parancsnok intézkedik.

(3) A (2) bekezdés szerinti felkészítő tanfolyam szervezéséért a légiforgalmi szolgálat működési helye szerinti állományilletékes parancsnok felelős.

(4) A felkészítő tanfolyam elvégzését követően a pályázó oktatási és vizsgáztatási módszertan tárgyából szakismereti vizsgát tesz.

(5) A pályázónak a gyakorlati vizsgán képesnek kell lennie:

a) az előírt légiforgalmi irányító szakszolgálati feladatok – ideértve az irányítás különleges eseteit is – bemutatására, és az oktató által elkövetett hibák kijavítására,

b) egy pályázónak az irányítói tevékenység megkezdése előtti felkészítésére és a végzett munka értékelésére.

(6) A légiforgalmi irányító oktatói kiterjesztés alapján az engedélyes jogosult munkahelyi oktatás végrehajtására, és az oktatók értékelésére azzal a jogosítással, amelyre a kiterjesztést kéri. Az oktató feladata a légiforgalmi szolgálat váltásparancsnokaival együtt az oktató állomány felkészültségének rendszeres ellenőrzése, szakmai fejlődésének nyomon követése, és ezek alapján javaslatok tétele a légiforgalmi szolgálat vezetője felé az oktató szakmai előmenetelének tervezéséhez.

76. A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély meghosszabbítása

197. §

(1) Az engedély időbeli hatályának meghosszabbításához az állományilletékes parancsnok igazolja, hogy az engedélyesnek a megelőző 1 év során 180 napnál hosszabb folyamatos munkamegszakítása nem volt. Ha a folyamatos munkamegszakítás időtartama meghaladta a 180 napot, az engedélyes a szolgálati egysége szakkiképzési terve szerint állítja helyre szakismereti és gyakorlati jártasságát, ennek igazolását a szakszolgálati engedély kérelemhez csatolja. Amennyiben a folyamatos munkamegszakítás meghaladta az 1 évet, az engedélyes a Hatóság előtt a légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt gyakorlati vizsgát tesz.

(2) A légiforgalmi irányítók angol nyelvismereti szintjét 3 évenként kell felmérni, ha az engedélyes a szakszolgálati engedély megszerzésekor vagy meghosszabbításakor az angol nyelvismereti tesztet legalább használható szinten (4-es szint), de kevesebb, mint bővített szinten (5-ös szint) teljesítette.

(3) A légiforgalmi irányítók angol nyelvismereti szintjét 6 évenként kell ismét felmérni, ha az engedélyes a szakszolgálati engedély megszerzésekor vagy meghosszabbításakor az angol nyelvismereti teszt bővített (5-ös szint) vagy szakértői (6-os szint) szintjét elérte.

77. A légiforgalmi irányító jártasság fenntartása

198. §

(1) A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedély megőrzéséhez szükséges a jártasság fenntartása, amelynek feltételei az alábbiak:

a) gurító irányítóknál, repülőtéri repülés irányítóknál, repülőtéri irányítóknál, közeli körzeti irányítóknál, és körzeti irányítóknál évente legalább 120 óra irányítói pozícióban töltött idő,

b) precíziós bevezető irányítóknál és nem precíziós bevezető irányítóknál évente legalább 120 bevezetés.

(2) Az (1) bekezdésben előírt követelmények 50 %-a a légiforgalmi szolgálati egység szakkiképzési terv részét képező program alapján szimulátoros gyakorlattal is teljesíthető.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények 50 %-a az engedélyes nemzetközi szerződés alapján más állam területén végzett szakirányú tevékenységével is teljesíthető, ha az engedélyes ezt a tevékenység végzésének helye szerinti illetékes légiközlekedési hatóság által kiállított igazolással igazolja.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározottak együttesen nem haladhatják meg az (1) bekezdésben meghatározott követelmények 50%-át.

(5) A légiforgalmi irányító gyakorlati jártasságát a repülőterek légiforgalmi szolgálatainak oktatói állománya évente kétszer, a szakismereti jártasságot évente 4 alkalommal, elméleti tesztek útján ellenőrzi. Az ellenőrzés eredményét a légiforgalmi irányító egyéni kiképzési nyilvántartásában fel kell tüntetni. A kiképzési nyilvántartásokat legalább 5 évig meg kell őrizni.

78. A légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély

199. §

(1) A légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele, hogy a pályázó:

a) legalább középfokú iskolai végzettséggel és érettségi vizsgával rendelkezzen,

b) angol nyelvből sikeres, legalább középfokú, B2 szóbeli vagy írásbeli államilag elismert nyelvvizsgával rendelkezzen, vagy a NATO STANAG 6001 – Language Proficiency Levels dokumentumban foglaltak alapján szóbeli (szövegértési, beszéd) vagy írásbeli (olvasás, írás) 2-es szintű nyelvvizsgával rendelkezzen,

c) a 168. § (1) bekezdésében foglalt intézmények valamelyikében szakirányú tanfolyamot végezzen,

d) repülésbejelentő, publikációs és NOTAM tájékoztató esetében legalább 90 napos munkahelyi gyakorlattal rendelkezzen.

(2) A pályázó szakismereti vizsgát a következő tárgyakból tesz:

a) légiközlekedési jog,

b) légiforgalmi szolgálatok működési jellemzői,

c) repülőterek jellemzői,

d) légiforgalmi berendezések,

e) repülésmeteorológiai ismeretek,

f) léginavigációs ismeretek,

g) légijármű típusok jellemzői,

h) az emberi tényezők a légiforgalmi szolgálatokban.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott szakismereti tárgyakból eredményes vizsgát tett pályázóknak az önálló légiforgalmi tájékoztatói tevékenység ellátásához meg kell szereznie az alábbi jogosítások valamelyikét:

- a) publikációs tájékoztató,
- b) NOTAM tájékoztató,
- c) repülésbejelentő.

79. Publikációs tájékoztató jogosítás

200. §

(1) A pályázó a szakszolgálati engedély megszerzésekor szakismereti vizsgát a 199. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a következő tárgyakból tesz:

- a) a publikációs tájékoztató feladatokat érintő dokumentumok és okmányok,
- b) a publikációkhoz szükséges adatok és információk gyűjtése, kezelése, felhasználása,
- c) a publikációk jellemzői, összeállítása, kiadása, szétosztása, napra készen tartása, tárolása,
- d) együttműködés rendje a légiforgalmi- és egyéb érintett szolgálatokkal, szervezetekkel.

(2) A pályázónak a gyakorlati vizsga keretében a Hatóság előtt kell számot adnia arról, hogy alkalmas a publikációs tájékoztató feladatok önálló ellátására.

(3) A sikeres gyakorlati vizsga alapján az engedélyes jogosult a publikációs tájékoztató feladatok önálló ellátására.

80. NOTAM tájékoztató jogosítás

201. §

(1) A pályázó a szakszolgálati engedély megszerzésekor szakismereti vizsgát a 199. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a következő tárgyakból tesz:

- a) a NOTAM tájékoztató feladatokat érintő dokumentumok és okmányok,
- b) a NOTAM-okhoz szükséges adatok és információk gyűjtése, kezelése, felhasználása,
- c) a NOTAM-ok jellemzői, összeállítása, kiadása, szétosztása, napra készen tartása, tárolása,
- d) együttműködés rendje a légiforgalmi- és egyéb érintett szolgálatokkal, szervezetekkel.

(2) A pályázónak a gyakorlati vizsga keretében a Hatóság előtt kell számot adnia arról, hogy alkalmas a NOTAM tájékoztató feladatok önálló ellátására.

(3) A sikeres gyakorlati vizsga alapján az engedélyes jogosult a NOTAM tájékoztató feladatok önálló ellátására.

81. Repülésbejelentő jogosítás

202. §

(1) A pályázó a szakszolgálati engedély megszerzésekor szakismereti vizsgát a 199. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a következő tárgyakból tesz:

- a) a repülésbejelentő feladatokat érintő dokumentumok és okmányok,
- b) a repülési tervek jellemzői, a repülési tervekhez kapcsolódó tevékenység rendje,
- c) a légtérigénylésekkel kapcsolatos teendők,
- d) a repülés előtti eligazítás jellemzői, alkalmazásának rendje,

- e) a repülés utáni tájékoztatás jellemzői, felhasználásuk rendje,
- f) a riasztás rendje,
- g) együttműködés rendje a légiforgalmi- és egyéb érintett szolgálatokkal, szervezetekkel,
- h) készenléti szolgálatokkal kapcsolatos feladatok.

(2) A pályázónak a gyakorlati vizsga keretében a Hatóság előtt kell számot adnia arról, hogy alkalmas repülésbejelentői feladatok önálló ellátására.

(3) A sikeres gyakorlati vizsga alapján az engedélyes jogosult a repülésbejelentői feladatok önálló ellátására.

82. Légiforgalmi tájékoztató oktatói kiterjesztés

203. §

(1) A légiforgalmi tájékoztató oktatói kiterjesztés megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen hatályos légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedéllyel és legalább 2 éves jogosítással arra a tevékenységre, amelyre a szakszolgálati engedély kiterjesztését kérelmezi.

(2) A pályázó a Hatóság által jóváhagyott tantervvel rendelkező felkészítő tanfolyamot végez. A pályázó beiskolázására, képzésére az állományilletékes parancsnok intézkedik.

(3) A (2) bekezdés szerinti felkészítő tanfolyam szervezéséért a légiforgalmi szolgálat működési helye szerinti állományilletékes parancsnok felelős.

(4) A pályázó szakismereti vizsgát oktatási és vizsgáztatási módszertan szakismereti tárgykból tesz.

(5) A pályázónak a gyakorlati vizsgán képesnek kell lennie az előírt légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati feladatok bemutatására, az oktató által elkövetett hibák kijavítására, és a végzett munka értékelésére.

(6) A légiforgalmi tájékoztató oktatói kiterjesztés alapján az engedélyes jogosult munkahelyi oktatás végrehajtására, és az oktatók értékelésére azzal a jogosítással, amelyre a kiterjesztést kérelmezte. Az oktató feladata a légiforgalmi szolgálat váltásparancsnokaival együtt az oktató állomány felkészültségének rendszeres ellenőrzése, szakmai fejlődésének nyomon követése és ezek alapján javaslatok tétele a légiforgalmi szolgálat vezetője felé az oktató szakmai előmenetelének tervezéséhez.

83. A légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély meghosszabbítása

204. §

A szakszolgálati engedély időbeli hatályának meghosszabbításához az állományilletékes parancsnok igazolja, hogy az engedélyesnek a megelőző 3 év során 1 évnél hosszabb folyamatos munkamegszakítása nem volt. Ha a megelőző 3 év során a folyamatos munkamegszakítás időtartama meghaladta a 1 évet, az engedélyes a Hatóság előtt a légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt gyakorlati vizsgát tesz.

VI. Fejezet

A KATONAI REPÜLÉSMETEOROLÓGIAI SZAKSZEMÉLYZETRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

84. A szakszolgálat ellátására való jogosultság

205. §

(1) A gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély időbeli hatálya a repülésmeteorológiai előrejelző és a repülésmeteorológiai asszisztens jogosítás esetén 6 hónap, a repülésmeteorológiai észlelő esetén 3 hónap, amelyek egyszeri alkalommal legfeljebb 60 nappal meghosszabbíthatók.

(2) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély időbeli hatálya 2 év.

(3) Képzés alatt álló személy repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő szakszolgálatot az állományilletékes parancsnok által kijelölt személy felügyelete és felelőssége mellett láthat el.

85. A szakszolgálati vizsga

206. §

(1) A kérelmezőnek hatósági szakismereti vizsgát gyakornok repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő esetében a fejezetben meghatározott szakismereti tárgyakból kell tennie. A hatósági gyakorlati vizsga során a kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy alkalmas a kérelmezett szakszolgálati engedélyben biztosított jogkör önálló ellátására.

(2) A vizsgáztató bizottság legalább egy tagjának rendelkeznie kell:

- a) hatósági szakismereti vizsgáztatás esetén a vizsgatárgyakból kellő ismeretekkel,
- b) hatósági gyakorlati vizsgáztatás esetén oktatói kiterjesztéssel vagy érvényes szakszolgálati engedéllyel azon a munkaterületen, amelyen a vizsgáztatást végzi.

207. §

Hatósági gyakorlati vizsgára az a kérelmező bocsátható, aki

- a) repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő jogosítások és repülésmeteorológiai oktatói kiterjesztés iránti kérelem esetén valamennyi vizsgatárgyból sikeres hatósági szakismereti vizsgát tett,
- b) repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő jogosítások iránti kérelem esetén repülésmeteorológiai előrejelző, repülésmeteorológiai asszisztens vagy repülésmeteorológiai észlelő jogosítású gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

86. A repülésmeteorológiai szolgáltatóra vonatkozó rendelkezések

208. §

Az állományilletékes parancsnok az általa szakszolgálat ellátására kijelölt engedélyesekről naprakész nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza:

- a) a szakszolgálati engedély számát,
- b) a szakszolgálati engedélyben foglalt jogosításokat és kiterjesztéseket,
- c) a szakszolgálati engedély és orvosi minősítés időbeli hatályát,
- d) a szakszolgálati engedély felfüggesztését, visszavonását,
- e) a szakszolgálat ellátására való jogosultság szünetelését,

- f) az engedélyes feladatkörét, valamint
- g) azokat a szakismereti, gyakorlati képzéseket, amelyeken az engedélyes részt vett, és az azokon elért eredményeket, továbbá a szakkiképzési terv alapján végrehajtott munkahelyi írásbeli vizsgák, beszámolók, ellenőrzések példányait 5 évre visszamenőleg.

209. §

(1) Az állományilletékes parancsnoknak rendelkeznie kell a Hatóság által jóváhagyott szakkiképzési tervvel, amely biztosítja a szakszemélyzet szaktudásának folyamatos fenntartását.

(2) A szakkiképzési terv tartalmazza :

- a) a szakszemélyzet szakképzettségének és gyakorlati felkészültségének fenntartására célszerűen alkalmazható módszereket,
- b) a szakszemélyzet rendszeres tudásszintjének felmérésére alkalmazott módszert és a felmérés eredményeinek archiválási rendjét,
- c) azt az eljárást, amelynek útján a repülésmeteorológiai szolgálat vezetője értesíti az engedélyest a szaktudás felmérésének eredményéről,
- d) a szakszemélyzet hosszabb – 1 éven túli, de 4 évet meg nem haladó – távollétet követő szakismereti és munkahelyi gyakorlati ismeretek felfrissítésének módszerét,
- e) az előzőleg más repülőtéren vagy repülésmeteorológiai szervezetnél szolgálatot teljesített repülésmeteorológiai szakszemélyzet átképzésének rendjét,
- f) a szakkiképzési terv végrehajtásával kapcsolatban a Hatóság tájékoztatásának rendjét,
- g) a szakkiképzési terv végrehajtásáért felelős személy nevét és felelősségi körét.

(3) Az engedélyes köteles a szakkiképzési tervben a számára előírt feltételeket teljesíteni.

(4) A Hatóság a szakkiképzési tervben foglaltak végrehajtását saját terve szerint ellenőrzi.

87. Az engedélyes kötelezettségei

210. §

(1) Az engedélyes

- a) figyelemmel kíséri a szakszolgálati engedélye időbeli hatályát, illetve szakszolgálat ellátásához szükséges jogosítások és kiterjesztések meglétét,
- b) szakszolgálatát ellátja az egységes szakkiképzési terve szerint, és a szakszolgálati engedélyében feltüntetett jogosításokkal és kiterjesztésekkel összhangban,
- c) eleget tesz minden olyan feltételnek, amelyet a Hatóság szab meg számára abban az esetben, amikor szakképzettségével kapcsolatban hiányosság merülhet fel,
- d) gondoskodik az orvosi bizonyítványa hatályosságáról, és a szükséges minősítés meglétéről,
- e) tájékoztatja az állományilletékes parancsnokot, ha egészségügyi okok miatt nem alkalmas a repülésmeteorológiai szolgáltatás nyújtására, vagy ilyen feltételek mellett nem nyújt repülésmeteorológiai szolgáltatást.

(2) Az engedélyes pszichoaktív anyagok hatása alatt nem nyújthat repülésmeteorológiai szolgáltatást.

88. A gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély

211. §

(1) A gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele, hogy a pályázó

a) képzése a 165. § (2) bekezdés szerinti szervezetek valamelyikében folyamatban legyen, vagy azt sikeresen befejezze,

b) a repülésmeteorológiai előrejelző eredményes angol, legalább középfokú, B2 komplex, a repülésmeteorológiai asszisztens eredményes angol, legalább középfokú, B2 szóbeli, a repülésmeteorológiai észlelő pedig eredményes angol, legalább alapfokú, B1 komplex államilag elismert általános vagy katonai szaknyelvi vizsgával rendelkezzen.

(2) A pályázó szakismereti hatósági vizsgát a következő tárgyakból tesz:

a) repülésmeteorológiai előrejelző és repülésmeteorológiai asszisztens:

aa) észlelési ismeretek,

ab) szinoptikus meteorológia és repülésmeteorológia,

ac) repülésmeteorológiai kódok, táviratok és térképek,

ad) meteorológiai műszertan,

ae) meteorológiai távérzékelési rendszerek,

af) meteorológiai távközlés és információs hálózat,

ag) veszélyes időjárási jelenségek a repülésben,

ah) környezetvédelem, valamint általános és repülőtér klimatológia.

b) repülésmeteorológiai észlelő:

ba) észlelési ismeretek,

bb) repülésmeteorológiai kódok, táviratok és térképek,

bc) meteorológiai műszertan,

bd) meteorológiai távérzékelési rendszerek,

be) meteorológiai távközlés és információs hálózat,

bf) veszélyes időjárási jelenségek a repülésben.

(3) Ha a kérelmező más repülőtérre vagy repülésmeteorológiai szervezetre érvényes repülésmeteorológus szakszolgálati engedéllyel rendelkezik, a (2) bekezdésben foglalt tárgyakból mentesül a hatósági szakismereti vizsga alól.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott szakismereti tárgyakból eredményes vizsgát tett jelölteknek, a gyakornok repülésmeteorológiai tevékenység ellátásához meg kell szerezni az alábbi jogosítások valamelyikét:

a) repülésmeteorológiai előrejelző,

b) repülésmeteorológiai asszisztens,

c) repülésmeteorológiai észlelő.

89. Gyakornok repülésmeteorológiai előrejelző, gyakornok repülésmeteorológiai asszisztens vagy gyakornok repülésmeteorológiai észlelő jogosítás

212. §

A gyakornok repülésmeteorológiai előrejelző, gyakornok repülésmeteorológiai asszisztens vagy gyakornok repülésmeteorológiai észlelő jogosítás megszerzéséhez a 211. § (2) bekezdésében foglaltakon túl szakismereti vizsgát az alábbi tárgyakból tesz:

- a) helyi repülőtérrend,
- b) a repülőtér körzetének időjárási sajátosságai,
- c) rendelkezésre álló meteorológiai mérőeszközök és rendszerek,
- d) rendelkezésre álló meteorológiai távközlési rendszerek, eljárások,
- e) a repülésmeteorológiai szolgálat ellátásának rendje,
- f) a repülésmeteorológiai szolgáltatás nyújtásának rendje,
- g) a légiforgalmi irányító szolgálattal történő kapcsolattartás rendje,
- h) a repülésmeteorológiai szervezetekkel és más katonai repülőterek repülésmeteorológiai szolgálataival történő együttműködés rendje.

213. §

Gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedély birtokában az engedélyes oktató felügyelete mellett az engedélyben feltüntetett jogosítás szerinti repülésmeteorológiai tevékenység ellátására jogosult azon a repülőtéren vagy annál a repülésmeteorológiai szervezetenél, illetve azon a szakterületen, amelyre a szakismereti vizsgát tette.

90. A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély

214. §

(1) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megszerzésének feltétele, hogy a pályázó elvégezze a 165. § (2) bekezdés szerinti képzést, rendelkezzen gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedéllyel és a 211. § (2) bekezdésében megfelelő tárgyakkól szakismereti vizsgát tegyen.

(2) A jelölteknek az önálló repülésmeteorológiai tevékenység ellátásához meg kell szerezniük az alábbi jogosítások valamelyikét:

- a) repülésmeteorológiai előrejelző,
- b) repülésmeteorológiai asszisztens,
- c) repülésmeteorológiai észlelő.

(3) A pályázó a gyakorlati vizsgán oktatója jelenlétében ad számot arról, hogy képes valós időjárási helyzetben a jogosultságának megfelelő szakterületen repülésmeteorológiai szakfeladatok megoldására.

(4) A (2) bekezdés szerinti jogosítás birtokában az engedélyes jogosult az adott szakszolgálati feladat ellátására azon a repülésmeteorológiai munkahelyen, ahol a gyakorlati vizsgát tette.

(5) A Hatóság a gyakornok repülésmeteorológus szakszolgálati engedélyt visszavonja, ha az engedélyesnek azonos szakszolgálati tevékenységre repülésmeteorológus szakszolgálati engedélyt adott ki.

91. Repülésmeteorológiai előrejelző jogosítás

215. §

(1) A repülésmeteorológiai előrejelző jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen felsőfokú szakirányú végzettséggel, valamint a kérelmet megelőző 6 hónapos időtartamban oktató felügyelete mellett rendszeres szakszolgálati feladatot teljesítsen.

(2) A más repülőtérré vagy repülésmeteorológiai szervezetre érvényes repülésmeteorológiai előrejelző jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 60 napos időtartamban rendszeres szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük, és gyakorlati vizsgát kell tenniük.

(3) A repülésmeteorológiai előrejelző jogosítás birtokában az engedélyes jogosult repülésmeteorológiai előrejelzések készítésére, repülésmeteorológiai dokumentáció és tájékoztatók összeállítására, valamint a felhasználók tájékoztatására.

92. Repülésmeteorológiai asszisztens jogosítás

216. §

(1) A repülésmeteorológiai asszisztens jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen repülésmeteorológiai asszisztens tanfolyami végzettséggel, valamint a kérelmet megelőző 6 hónapos időtartamban oktató felügyelete mellett rendszeres szakszolgálati feladatot teljesítsen.

(2) A más repülőtérré vagy repülésmeteorológiai szervezetre érvényes repülésmeteorológiai asszisztens jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 60 napos időtartamban rendszeres szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük, és gyakorlati vizsgát kell tenniük.

(3) A repülésmeteorológiai asszisztens jogosítás birtokában az engedélyes jogosult a meteorológiai távközlési rendszerben rendelkezésre álló időjárás információ alapján a jelenlegi és várható időjárásról szóló repülésmeteorológiai dokumentáció és tájékoztatók összeállítására és a felhasználók tájékoztatására.

93. Repülésmeteorológiai észlelő jogosítás

217. §

(1) A repülésmeteorológiai észlelő jogosítás megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen repülésmeteorológiai észlelő tanfolyami végzettséggel, valamint a kérelmet megelőző 3 hónapos időtartamban oktató felügyelete mellett rendszeres szakszolgálati feladatot teljesítsen.

(2) A más repülőtérré vagy repülésmeteorológiai szervezetre érvényes repülésmeteorológiai észlelő jogosítással rendelkező pályázóknak, vagy azon pályázóknak, akiknek ugyanerre a jogosításra érvényes szakszolgálati engedélyük 1 évnél hosszabb, de 4 évnél rövidebb ideje járt le, a kérelmet megelőző 60 napos időtartamban rendszeres szakszolgálati feladatot kell teljesíteniük, és gyakorlati vizsgát kell tenniük.

(3) A repülésmeteorológiai észlelő jogosítás birtokában az engedélyes jogosult rendszeres és rendkívüli repülésmeteorológiai mérések és megfigyelések végzésére, a meteorológiai távközlési rendszerben rendelkezésre álló, valamint a helyi meteorológiai mérőeszközök és rendszerek által szolgáltatott aktuális időjárás információ alapján a felhasználók tájékoztatására.

94. Repülésmeteorológiai oktató kiterjesztés

218. §

(1) A repülésmeteorológiai oktatói kiterjesztés megszerzésének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen az adott munkaterületen érvényes szakszolgálati engedéllyel, és 5 év repülésmeteorológiai szakmai gyakorlattal, vagy legalább 5 éves jogosítással arra a tevékenységre, amelyre a szakszolgálati engedély kiterjesztését kéri.

(2) A pályázó a Hatóság által jóváhagyott vagy elfogadott tantervvel rendelkező felkészítő tanfolyamot végez. A pályázó beiskolázására, képzésére az állományilletékes parancsnok vagy a szervezet vezetője intézkedik.

(3) A (2) bekezdés szerinti felkészítő tanfolyam szervezéséért a repülésmeteorológiai szolgáltató szervezetek szakmai irányító szerve felelős.

(4) A felkészítő tanfolyam elvégzését követően a pályázó repülésmeteorológiai tárgyakkól szakismereti vizsgát tesz.

(5) A pályázónak a gyakorlati vizsgán képesnek kell lennie:

a) az előírt repülésmeteorológiai szakszolgálati feladatok bemutatására, illetve a vizsgázó által elkövetett hibák kijavítására,

b) egy pályázónak a repülésmeteorológiai tevékenység megkezdése előtti felkészítésére és a végzett munka értékelésére.

(6) A repülésmeteorológiai oktatói kiterjesztés alapján az engedélyes jogosult munkahelyi oktatás végrehajtására, illetve az oktatottak értékelésére azzal a jogosítással, amelyre a kiterjesztést kéri. Az oktató feladata a repülésmeteorológiai szolgálat csoportparancsnokával együtt az oktatott állomány felkészültségének rendszeres ellenőrzése, szakmai fejlődésének nyomon követése, és ezek alapján javaslatok tételése az állományilletékes parancsnok felé az oktatott szakmai előmenetelének tervezéséhez.

95. A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély meghosszabbítása

219. §

Az engedély időbeli hatályának meghosszabbításához az állományilletékes parancsnok igazolja, hogy az engedélyesnek a megelőző 2 év során 12 hónapnál hosszabb folyamatos munkamegszakítása nem volt. Ha a folyamatos munkamegszakítás időtartama meghaladta a 6 hónapot, az engedélyes a szolgálati egysége szakkiképzési terve szerint állítja helyre szakismereti és gyakorlati jártasságát, ennek igazolását a szakszolgálati engedély kérelemhez csatolja. Ha a folyamatos munkamegszakítás meghaladta az 1 évet, az engedélyes a Hatóság előtt a repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megszerzéséhez előírt gyakorlati vizsgát tesz.

96. A repülésmeteorológiai szolgáltató jártasság fenntartása

220. §

(1) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedély megőrzéséhez szükséges a jártasság fenntartása, amelynek feltétele az, hogy az engedélyes folyamatosan, vagy 12 hónapnál nem hosszabb megszakítással repülésmeteorológiai szolgáltatói tevékenységet folytasson a jogosultságának megfelelő szakterületen.

(2) A repülésmeteorológiai előrejelző, a repülésmeteorológiai asszisztens és a repülésmeteorológiai észlelő szakszolgálat – folyamatos 12 hónapnál hosszabb szünetelés esetén – hatósági gyakorlati vizsga sikeres letétele után látható el.

(3) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedéllyel rendelkező gyakorlati és szakismereti jártasságot a repülésmeteorológiai oktatói állomány évente két alkalommal ellenőrzi. A repülésmeteorológiai oktató állomány gyakorlati és szakismereti jártasságát a Hatóság évente egy alkalommal ellenőrzi. Az ellenőrzés eredményét a repülésmeteorológiai szolgáltató egyéni kiképzési nyilvántartásában fel kell tüntetni. A kiképzési nyilvántartásokat legalább 3 évig meg kell őrizni.

VII. Fejezet

A REPÜLŐMŰSZAKI FÖLDI SZAKSZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEIRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

97. A repülőműszaki földi szakszemélyzet szakszolgálati engedély

221. §

Az állami célú légi közlekedésben a repülőműszaki földi szakszemélyzet szakszolgálati engedély a képesítést igazolja és tanúsítja, hogy az illető személy megfelel az e rendelet által előírt, a szakszolgálati engedélyben meghatározott légi jármű kategóriára és légi jármű típusra vonatkozó ismereti és tapasztalati követelményeknek. A szakszolgálati engedély az állami légi járművek karbantartását végző repülő-műszaki földi szakszemélyzet részére munkakörük ellátásához szükséges.

222. §

- (1) A szakszolgálati engedély időbeli hatálya 2 év.
- (2) A szakszolgálati engedély időbeli hatályát különösen indokolt esetben a Hatóság vezetője 30 nappal meghosszabbíthatja.

223. §

- (1) Szakszolgálati engedély az alábbi szintekre adható ki:
 - a) légi jármű szerelő,
 - b) II. típusú minősítő,
 - c) I. típusú minősítő,
 - d) repülőműszaki ellenőr.
- (2) Szakszolgálati engedély kiadható:
 - a) a kategóriába sorolt légi jármű karbantartásának és javításának jogosítására, a besorolási kategória és az összes besorolt légi jármű típus megnevezésével, valamint a szakterület feltüntetésével (kategória-jogosítás), vagy
 - b) repülőműszaki ellenőr szakszolgálati engedély esetén a jogosított szaktevékenység feltüntetésével.

98. Az engedélyhez kötött szakszolgálatok

224. §

- (1) A szakszolgálati engedély a (2) bekezdés szerinti szakterületek ellátására jogosít.
- (2) Szakterületek:
 - a) I. teljes légi jármű,

- b) II. sárkány szerkezetek és rendszerei:
 - ba) II/a. lemezes,
 - bb) II/b. kompozit javító,
 - bc) II/c. szerkezet javító,
 - bd) II/d. roncsolásmentes anyagvizsgáló,
 - be) II/e. vezérlés berendezés,
 - bf) II/f. futómű, futókerék és fékrendszer,
 - bg) II/g. tüzelőanyag berendezés,
 - bh) II/h. hidraulikus berendezés,
 - bi) II/i. magassági és kondicionáló-rendszer berendezés,
 - bj) II/j. kényelmi és vészmentő berendezés,
- c) III. hajtómű – motor rendszerei és segédberendezései,
- d) IV. légi jármű villamos rendszerei:
 - da) IV/a. elektromos gép,
 - db) IV/b. elektromos berendezés,
 - dc) IV/c. akkumulátor,
 - dd) IV/d. tűzoltó berendezés,
- e) V. légi jármű műszerek:
 - ea) V/a. szelencés műszer,
 - eb) V/b. hajtómű ellenőrző műszer,
 - ec) V/c. navigációs műszer – rendszer és pörgettyűs műszer,
 - ed) V/d. oxigénberendezés,
 - ee) V/e. objektív kontrol, adatíró, adatrögzítő,
 - ef) V/f. vezérlő rendszer,
 - eg) V/g. számítástechnikai rendszer,
 - eh) V/h. ellenőrző berendezések javítása, kalibrálása,
- f) VI. légi jármű hírközlő, rádió navigációs és impulzustechikai rendszerek:
 - fa) VI/a. rádió navigációs berendezés,
 - fb) VI/b. rádióhírközlő berendezés,
 - fc) VI/c. fedélzeti hangrögzítő berendezés,
 - fd) VI/d. impulzustechikai berendezések (lokátor és másodlagos lokátor /azonosító, felismerő berendezések/),
- g) VII. légi jármű speciális berendezései (a szakterülethez a légi jármű speciális rendeltetésű fedélzeti fegyverberendezéseinek rendszerei, függesztmények és gyártmányai, lézer és infra érzékelő rendszerei, számítástechnikai egységei, valamint a katapult-mentőrendszer pirotechnikai eszközei tartoznak):
 - ga) VII/a. célzóberendezés és rendszerei,
 - gb) VII/b. fedélzeti fegyvertechnikai berendezés,
 - gc) VII/c. függesztmények és rendszerei,
 - gd) VII/d. katapult-mentőrendszer pirotechnikai rendszerei,
- h) VIII. ejtőernyő rendszerek,
- i) IX. személyzet nélküli légi jármű rendszerek (UAS)
- j) X. egyéb.

(1) Kiképzés alatt álló személy a szakmai gyakorlat megszerzése érdekében szakszolgálatot az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője által kijelölt, szakszolgálati engedéllyel rendelkező oktató irányításával láthat el.

(2) Az (1) bekezdés szerinti oktató az a személy lehet, aki ellenőr vagy I. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel, vagy az adott szakterületen eltöltött 2 szakszolgálati ciklussal és II. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel rendelkezik.

99. A szakszolgálati engedély kiadásának feltételei

226. §

Szakszolgálati engedélyt az a magyar állampolgár kaphat, aki

a) rendelkezik az egyes szakszolgálati jogosításokhoz előírt iskolai végzettséggel és eredményes hatósági elméleti és gyakorlati szakszolgálati vizsgát tett,

b) megfelel az állami célú légiközlekedésben folytatott szakszolgálati tevékenység repülőegészségi feltételeiről szóló rendeletben meghatározott egészségi követelményeknek, továbbá

c) megfelel a légi jármű típus és szaktevékenység szerint meghatározott szakmai követelményeknek.

227. §

Szakszolgálati engedélyt az a nem magyar állampolgár kaphat, aki

a) az állampolgárságának megfelelő ország illetékes légiközlekedési hatósága által kiadott, az adott típusnak és szakterületnek megfelelő szakszolgálati engedéllyel, vagy az illetékes légiközlekedési hatóság által kiadott hiteles igazolással rendelkezik az adott szakszolgálati tevékenységre vonatkozóan;

b) a Hatóság által jóváhagyott oktató szervezet által kiadott, az adott típusra és szakterületre vonatkozó tanúsítvánnyal, vagy bizonyítvánnyal rendelkezik; valamint

c) a magyar légiközlekedést érintő szabályozókból sikeres vizsgát tett.

100. A szakszolgálati engedély kiterjesztése

228. §

(1) A szakszolgálati engedély kiterjesztése az eredeti szakszolgálati engedély szakterületének, kategóriájának és a légi jármű típusának bővítését jelenti. A szakszolgálati engedélyt más légi jármű kategóriára vagy szaktevékenységre az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője kérelmére a Hatóság eredményes hatósági vizsgát követően terjeszti ki, ha

a) az engedélyes szakszolgálati engedélyébe bejegyzett kategóriára vonatkozó jogosítását egy másik kategóriára is ki akarja terjeszteni, vagy

b) a kategórián belül más szakterületre szóló jogosítást kér, vagy

c) a típust más típusra is ki akarja terjeszteni.

(2) Kategória-jogosításnál a szakszolgálati engedélybe minden típus bejegyzésre kerül.

101. A szakszemélyzet képzése

229. §

(1) A 10. § (1) bekezdés szerinti szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyamról nyilvántartási naplót kell vezetni. A nyilvántartási napló tartalmazza:

- a) a karbantartás-oktató szervezet megnevezését,
- b) a nyilvántartási számot,
- c) az iktatási számot,
- d) a „NYILVÁNTARTÁSI NAPLÓ az állami célú légiközlekedés repülőműszaki földi szakszemélyzete szakszolgálati engedélyeinek megszerzése, érvényességének fenntartása, illetve kiterjesztése érdekében szervezett hatósági vizsgára felkészítő tanfolyam résztvevői részére” címet,
- e) a tanfolyam elnevezését, dátumát,
- f) az órák számát,
- g) a tárgykör elnevezését,
- h) a résztvevők nevét és rendfokozatát,
- i) az előadó és az ellenőrző aláírását,
- j) jelenléti ívet folyószámmal, a résztvevők nevével, rendfokozatával, szervezetének nevével és aláírásával.

(2) A szakszolgálati engedélyt előíró munkaköröket betöltők részére a szakszolgálati engedély megszerzéséhez és kiterjesztéséhez előírt tanfolyamokat az állományilletékes parancsnok a képzést lefolytató oktató szervezettel egyeztetve szervezi.

(3) A szakszolgálati engedély megszerzése, meghosszabbítása, illetve kiterjesztése esetén a tanfolyam elméleti képzését a Hatóság által jóváhagyott tematika szerint, a képzésre feljogosított oktató szervezetnél kell elvégezni. A tanfolyam az állományilletékes parancsnoknak, vagy a szervezet vezetőjének az oktató szervezet vezetőjével való egyeztetése alapján kerül lebonyolításra.

(4) A szakszolgálati engedély megszerzéséhez, meghosszabbításához, és kiterjesztéséhez szükséges, a Hatóság által jóváhagyott tematika szerinti gyakorlati képzést az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője – az oktató szervezettel egyeztetve – saját hatáskörben szervezi.

(5) A karbantartás-oktatásra történő jogosítást a kérelmező szervezet vezetője írásban kezdeményezi a Hatóságnál. A jogosításról a Hatóság helyszíni szemle és a jóváhagyásra beterjesztett képzési tematika vizsgálata után, határozatban dönt.

(6) A határozattal jóváhagyott oktatási tevékenység feltételeinek meglétét a Hatóság bármikor ellenőrizheti. Az előírt feltételektől való eltérés esetén az eltérés megszüntetésének igazolásáig az oktató szervezet engedélyét a Hatóság felfüggesztheti, vagy visszavonhatja.

(7) Az oktató szervezet a feltételek részleges vagy teljes biztosításáról írásban megállapodhat egy másik szervezettel, melyről írásban tájékoztatja a Hatóságot.

230. §

(1) A szakszolgálati engedély megszerzéséhez, kiterjesztéséhez szükséges tanfolyam elméleti és gyakorlati foglalkozásokból tevődik össze. A szakszolgálati engedély meghosszabbítása érdekében az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője által szervezett tanfolyam kizárólag elméleti foglalkozásokat foglal magában.

(2) Intézménynél, központi szervezetnél, parancsnokságon szolgálatot teljesítő szakszemélyzet és a Hatóság szakszemélyzetének elméleti és gyakorlati képzése az állományilletékes parancsnok által jóváhagyott felkészítési terv alapján, saját hatáskörben történik.

(3) A szakszolgálati engedély megszerzésére, kiterjesztésére felkészítő tanfolyam időtartama 10 munkanap, amelyet a tanfolyam indítását követő 30 naptári napon belül be kell fejezni.

(4) A szakszolgálati engedély meghosszabbítására szervezett tanfolyam időtartama 5 munkanap, amelyet a tanfolyam indítását követő 30 naptári napon belül kell befejezni.

231. §

(1) Az elméleti ismeretek alábbi tantárgyait a szakszolgálati engedély megszerzése, kiterjesztése érdekében szervezett tanfolyamon 40 tanórán belül kell oktatni:

- a) a légi jármű típus rendszereinek általános ismertetése,
- b) a mérnök-műszaki biztosítás szabályai,
- c) a javítások, szabályozások és a minőség-ellenőrzés rendszerismerete,
- d) munkabiztonsági (munkavédelmi és munkaegészségügyi) ismeretek,
- e) a vonatkozó jogszabályok és szakintézkedések ismerete.

(2) A szakszolgálati engedély meghosszabbítása érdekében szervezett 30 tanórás tanfolyamon a képzés irányultságát a jogszabályokban, szakutasításokban történt változások elsajátítására, valamint a szakterületi tevékenységet érintő korszerűsítések, új eljárások és képességek ismertetésére kell fordítani.

(3) A pályázó feladatkörének megfelelő gyakorlati ismereteket a szakszolgálati engedély megszerzése, kiterjesztése érdekében szervezett tanfolyamon 40 tanórán belül kell oktatni. A szakszolgálati engedély meghosszabbítása érdekében szervezett tanfolyam gyakorlati oktatást nem tartalmaz.

232. §

(1) A tanfolyam oktatói állományát a képzést lebonyolító szervezet vezetője jelöli ki. Elméleti oktatásra szakirányú felsőfokú végzettséggel és a szakterületen legalább 3 év szakmai gyakorlattal rendelkező külső előadó felkérhető.

(2) A gyakorlati foglalkozásokat I. vagy II. típusú minősítő, vagy ellenőr szakszolgálati engedéllyel és legalább 3 év szakmai gyakorlattal rendelkező személy oktathatja.

233. §

(1) A tanfolyam tematikáját a képzést lebonyolító szervezet elkészíti és felterjeszti jóváhagyásra a Hatósághoz.

(2) A Magyar Honvédség szervezetén belül folyó képzés tematikáját Hatóság általi jóváhagyásra a képzést lebonyolító szervezet a Magyar Honvédség repülőműszaki ügyekben illetékes szervezete útján, a rendvédelmi szerv a szolgálati előljáró útján terjeszti fel.

(3) Az oktató szervezetnél folytatott tanfolyam elvégzését a szervezet vezetője, a saját hatáskörben szervezett tanfolyam elvégzését az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője tanúsítja.

102. A szakszolgálati vizsga

234. §

(1) Vizsgázni a légi jármű Hatóság által elfogadott dokumentációjának nyelvén kell.

(2) A Hatóság egy másik illetékes légiközlekedési hatóság igazolása alapján a pályázó szakszolgálati feladatkörben teljesített gyakorlati idejét elfogadhatja és felmentést adhat a hatósági vizsgát megelőző szaktanfolyam elvégzése alól.

235. §

(1) Szakszolgálati vizsgát tenni vizsgaidőszakban lehet, egy naptári év két vizsgaidőszakra oszlik. A tavaszi vizsgaidőszak kezdete a február hónap 1. napját magába foglaló hét első, befejezése pedig a június hónap 30. napját magába foglaló hét utolsó munkanapjára esik. Az őszi vizsgaidőszak kezdete az augusztus hónap 31. napját magába foglaló hét első munkanapja, befejezése pedig a november hónap 30. napját magába foglaló hét utolsó munkanapja.

(2) Vizsgaidőszakon kívüli vizsgára, különösen indokolt esetben a vizsgázó írásbeli kérelmére, az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetőjének javaslatára a Hatóság vezetője engedélyt adhat.

236. §

(1) A szakszolgálati engedély másik légi jármű kategóriára történő kiadásához, vagy szakterületre történő kiterjesztéséhez előírt vizsgáztatást a Hatóság végzi.

(2) A meglévő jogosítás másik légi jármű típusra történő kiterjesztése esetén vizsgát tenni csak a kiterjesztés alapjául szolgáló követelményekből kell.

(3) Gyakorlati vizsgára az a pályázó bocsátható, aki az elméleti vizsga anyagából sikeres vizsgát tett. A gyakorlati vizsgát az elméleti vizsgát követő 30 napon belül kell letenni.

(4) A gyakorlati vizsgahatáridő meghosszabbítását a Hatóság vezetője az engedélyes írásban benyújtott kérelmére különösen indokolt esetben engedélyezheti.

(5) A gyakorlati vizsgához szükséges személyi és technikai feltételeket a pályázó állományilletékes parancsnoka, vagy a szervezet vezetője biztosítja.

237. §

A vizsgabizottság elnöke és tagja a Hatóság személyi állományába tartozó, szakszolgálati engedéllyel rendelkező, az adott szakterületen jártas személy lehet. Bizottság tagjának indokolt esetben – az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetőjének egyetértésével – az üzemben tartó és az üzemeltető I. típusú vagy II. típusú minősítő, vagy repülőműszaki ellenőr szakszolgálati engedéllyel rendelkező tagja is kijelölhető.

238. §

(1) Hatósági vizsgára a 4. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a szakszolgálati engedély lejártá előtt legalább 30, legfeljebb 90 nappal lehet jelentkezni.

(2) A Hatóság a vizsgázót a vizsgaidőpontokról az állományilletékes parancsnoka, vagy a szervezet vezetője útján, legalább 5 munkanappal a vizsga előtt, írásban tájékoztatja.

(3) Ha a vizsgázó a vizsga napján nem tud megjelenni, de távollétét a Hatóság felé a vizsganapot követő 5 munkanapon belül megfelelő módon igazolja, a vizsgaidőszakon belül a Hatóság új vizsgaidőpontot jelöl ki számára. Ellenkező esetben a vizsgára jelentkezést meg kell ismételni.

239. §

(1) A vizsgázó köteles magával hozni személyazonosításra szolgáló okmányt és szakszolgálati engedélyét.

(2) 10 vizsgázónál nagyobb létszám esetén a vizsga az üzemeltető vagy az üzemeltető által biztosított, a vizsga feltételeinek megfelelő helyiségben is lefolytatható.

(3) A vizsga az írásbeli vizsgafeladatok kiosztásával, vagy a vizsgázó gyakorlati vizsgán a felkészülésének jelentésével tekintendő megkezdettnek. Az ezt követően félbehagyott, vagy a vizsgázó hibájából felfüggesztett vizsga befejezettnek tekintendő és „nem felelt meg” minősítéssel kell értékelni.

(4) Az elméleti és gyakorlati vizsga időtartamát a Hatóság határozza meg.

(5) A vizsgázó távolmaradását a vizsgajegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A jegyzőkönyv egy példányát a vizsgáztatást kérelmező szervezet állományilletékes parancsnokának, vagy a szervezet vezetőjének meg kell küldeni.

(6) A felkészítő tanfolyam sikeres elvégzéséről az oktató szervezet a tanfolyam befejezését követő 8 munkanapon belül igazolást állít ki a Hatóság és az üzemeltető részére.

240. §

(1) A vizsgázó felkészültségét a vizsgabizottság ellenőrzi.

(2) Sikertelen a vizsga, amennyiben a vizsgázó:

a) elméleti vizsga esetén bármely témakörben szerzett pontszáma nem éri el az adható pontszám 80 %-át, vagy

b) gyakorlati vizsga esetén „nem felelt meg” értékelést kapott.

241. §

(1) Sikertelen vizsga esetén a vizsgázó szakszolgálati engedélyét a Hatóság a 256. § (1) bekezdésének c) pontja alapján visszavonja.

(2) Sikertelen vizsga után a vizsgázó három alkalommal tehet megismételt vizsgát. A megismételt vizsgára történő jelentkezés a kérelem ismételt benyújtásával történik. Ez esetben a Hatóság részére már megküldött igazolások és bizonyítványok kérelemhez való csatolása mellőzhető.

(3) A megismételt vizsga időpontját a Hatóság vezetője határozza meg, amely:

a) az első sikertelen vizsgát követően legkorábban 15 nap elteltével,

b) az első sikertelen megismételt vizsgát követően legkorábban 30 nap elteltével,

c) a második sikertelen megismételt vizsgát követően a vizsgázó legkorábban a vizsga utáni 90 nap elteltével, a szakszolgálati vizsgára felkészítő tanfolyam újbóli elvégzése után jelölhető ki.

(4) Ha második vagy harmadik megismételt vizsgára kerül sor, a számonkérés szóbeli vizsga keretében a Hatóság által összeállított tételek alapján, a Hatóság vezetője által kijelölt, legfeljebb 5 fős bizottság előtt történik.

(5) Szóbeli vizsgáztatáskor a vizsgázó számára 30 perc időtartamú felkészülést kell biztosítani.

VIII. Fejezet

A REPÜLŐMŰSZAKI FÖLDI SZAKSZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

103. A teljes légi jármű szakterületre jogosító szakszolgálati engedély

242. §

(1) A teljes légi jármű szakterületre jogosító szakszolgálati engedély kiadásának feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen

- a) I. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel, vagy
- b) két szakterületre jogosító II. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek valamelyikének teljesítése esetén a pályázó újabb vizsgát nem tesz. Kérelmére a Hatóság az érvényes szakszolgálati engedélyt a teljes légi jármű szakterületre kiterjeszti.

(3) A teljes légi jármű szakterületre jogosító szakszolgálati engedéllyel rendelkező engedélyes a bizonylati okmányok alapján a légi járművet egészében üzemképesnek minősítheti.

(4) UAS tekintetében a IX. szakterületre vonatkozó légi jármű szerelő szakszolgálati engedéllyel rendelkező engedélyes a teljes légi járművet üzemképesnek minősítheti.

104. A légi jármű szerelő szakszolgálati engedély

243. §

(1) A légi jármű szerelő szakszolgálati engedély kiadásának feltétele, hogy a pályázó

- a) középfokú szakirányú végzettséggel, vagy
- b) államilag elismert szakirányú középszintű szakképesítéssel (OKJ szerinti szakképesítés vagy szakmunkás bizonyítvány), vagy
- c) államilag elismert tanintézetben szervezett szakirányú tanfolyam elvégzését igazoló okirattal, vagy
- d) ejtőernyő rendszerek esetében középfokú iskolai végzettséggel (érettségi) és a Hatóság által jóváhagyott képzéssel rendelkezzen.

(2) A pályázó elméleti vizsgát a következő tárgyakból tesz:

- a) típusismeret azon szakterületen előírt tananyagból, amelyre az üzemeltető a pályázó részére légi jármű szerelő szakszolgálati engedély kiadását kéri,
- b) a mérnök-műszaki biztosítás szabályai,

c) a vonatkozó jogszabályok és belső rendelkezések ismerete.

(3) Hatósági vizsgára jelentkezés feltételeként az állományilletékes parancsnoknak, vagy a szervezet vezetőjének a pályázó gyakorlati tevékenységének idejét igazolnia kell. Az előírt gyakorlati idő 6 hónap.

(4) A sikeres elméleti vizsgát követően a pályázó karbantartási ismeretekből gyakorlati vizsgát tesz.

244. §

A szerelő szakszolgálati engedély alapján az engedélyes jogosult a szakszolgálati engedélyben meghatározott jogosításának megfelelő szaktevékenységet végezni, amely kiterjed

- a) az ápolás, karbantartás önálló végzésére,
- b) a II. típusú vagy I. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy irányítása és ellenőrzése mellett történő javításra, üzemeltetésre, beszabályozásra,
- c) az ejtőernyő rendszerek esetében javításra, üzemeltetésre, beszabályozásra.

245. §

- (1) Ha a szakszolgálati tevékenységet az engedélyes nem gyakorolta
- a) 6 hónapot meghaladó, de 12 hónapot el nem érő időtartamban, akkor a szakszolgálati engedély helyreállításának feltétele a hatósági gyakorlati vizsga letétele,
 - b) 12 hónapot meghaladó időtartamban, akkor az engedély helyreállításának feltétele a hatósági elméleti és a gyakorlati vizsga letétele.

(2) Az engedély időbeli hatályának fenntartásához az üzemeltetőnek igazolnia kell, hogy az engedélyesnek a megelőző 12 hónap során 6 hónapnál hosszabb folyamatos munkamegszakítása nem volt, és az előírt tanfolyamot eredményesen elvégezte.

105. A II. típusú minősítő szakszolgálati engedély

246. §

(1) A II. típusú minősítő szakszolgálati engedély kiadásának feltétele, hogy a pályázó szakirányú felsőfokú képesítéssel, annak hiányában az alábbi feltételekkel rendelkezzen:

- a) hatályos szerelő szakszolgálati engedély,
- b) az adott szakterületen eltöltött két szakszolgálati ciklus, továbbá
- c) középfokú végzettség.

(2) A pályázó elméleti vizsgát a 243. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a javítási, beszabályozási és minőség-ellenőrzési munkák ismeretéből tesz.

(3) Hatósági vizsgára jelentkezés feltételeként az állományilletékes parancsnoknak, vagy a szervezet vezetőjének a pályázó gyakorlati tevékenységének idejét igazolnia kell. Az előírt gyakorlati idő a szakterületre korlátozott szakszolgálati engedély esetén 6 hónap, a teljes léggépjármű üzemképességét igazoló bizonylat aláírásához egy szakszolgálati ciklus.

(4) A sikeres elméleti vizsgát követően a pályázó karbantartási ismeretekből gyakorlati vizsgát tesz.

247. §

A II. típusú minősítő szakszolgálati engedély alapján az engedélyes jogosult a szakszolgálati engedélyben meghatározott jogosításának megfelelő szaktevékenységet végezni és az elvégzett munkát minősíteni, amely kiterjed

- a) a szerelő munkájának irányítására, ellenőrzésére és minősítésére,
- b) karbantartásra, beszállításra, ennek irányítására, ellenőrzésére és minősítésére.

248. §

(1) Ha az engedélyes szaktevékenységében 6 hónapnál hosszabb folyamatos megszakítás következik be, akkor a 245. § (1) bekezdés előírásait kell alkalmazni.

(2) Az engedély időbeli hatályának fenntartásához a 245. § (2) bekezdés előírásait kell alkalmazni.

106. Az I. típusú minősítő szakszolgálati engedély

249. §

(1) Az I. típusú minősítő szakszolgálati engedély kiadásának feltétele, hogy a pályázó szakirányú egyetemi végzettséggel, annak hiányában az alábbi feltételekkel rendelkezzen:

- a) hatályos, két szakterületre jogosító II. típusú minősítő szakszolgálati engedély,
- b) az adott szakterületen eltöltött három szakszolgálati ciklus, továbbá
- c) szakirányú felsőfokú végzettség.

(2) A pályázó elméleti vizsgát a 243. § (3) bekezdésében foglaltakon túl a javítási, beszállítási és minőség-ellenőrzési munkák ismeretéből tesz.

(3) Hatósági vizsgára jelentkezés feltételeként az állományilletékes parancsnoknak, vagy a szervezet vezetőjének a pályázó gyakorlati tevékenységének idejét igazolnia kell. Az előírt gyakorlati idő a szakterületre korlátozott szakszolgálati engedély esetén 6 hónap, a teljes léggépjármű üzemképességét igazoló bizonylat aláírásához 12 hónap.

(4) A sikeres elméleti vizsgát követően a pályázó karbantartási ismeretéből és a minőség-ellenőrzés ismeretéből gyakorlati vizsgát tesz.

250. §

Az I. típusú minősítő szakszolgálati engedély alapján az engedélyes jogosult a szakszolgálati engedélyben meghatározott jogosításának megfelelő szaktevékenységet végezni és az elvégzett munkát minősíteni, amely kiterjed

- a) a szerelő és a II. típusú minősítő szakszolgálati engedéllyel rendelkező állomány munkájának irányítására, ellenőrzésére és minősítésére,
- b) a javítási, felújítási technológiai munkafolyamatok irányítására, ellenőrzésére és minősítésére,
- c) minőség-ellenőrzésre.

251. §

(1) Ha az engedélyes szaktevékenységében 6 hónapnál hosszabb folyamatos megszakítás következik be, akkor a 245. § (1) bekezdés előírásait kell alkalmazni.

(2) Az engedély időbeli hatályának fenntartásához a 245. § (2) bekezdés előírásait kell alkalmazni.

107. A repülőműszaki ellenőr szakszolgálati engedély

252. §

(1) A repülőműszaki ellenőr szakszolgálati engedély kiadásának feltétele, hogy a pályázó szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezzen, továbbá, hogy az állományilletékes parancsnok, vagy a szervezet vezetője kijelölje őt az állami légi járművek valamely szakterületén ellenőrzési feladatra vagy oktatási intézményben oktatói tevékenységre.

(2) A pályázó elméleti vizsgát a Hatóság által – a pályázott szakterület figyelembevételével – megállapított tárgyakból tesz.

(3) A gyakorlati vizsga tartalma a pályázott szakterületnek megfelelő feladat bemutatása.

253. §

A repülőműszaki ellenőr szakszolgálati engedély az engedélyest ellenőri feladat ellátására jogosítja. A repülő műszaki ellenőr szakszolgálati engedély a légi jármű, és berendezései üzemképességének tanúsítására nem jogosít.

IX. fejezet

A SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEK FELFÜGGESZTÉSÉNEK, HELYSZÍNI ELVÉTELENEK ÉS VISSZAVONÁSÁNAK SZABÁLYAI

108. A szakszolgálati engedély felfüggesztése

254. §

(1) A Hatóság a szakszolgálati engedélyt azonnali hatállyal felfüggeszti, ha

a) az engedéllyessel szemben kábítószerrel való visszaélés, a légiközlekedés biztonságának veszélyeztetése, vagy szakszolgálati engedélyhez kötött tevékenységgel összefüggő bűncselekmény miatt büntetőeljárás van folyamatban, a büntetőeljárás jogerős befejezéséig; vagy

b) az engedéllyessel, vagy kiképzés alatt álló személlyel szemben szakszolgálati tevékenység pszichoaktív anyagok hatása alatti végzése, a szakszolgálati tevékenység ellátása során elkövetett szabálysértés, valamint a légiközlekedés biztonságának veszélyeztetése, vagy a légi jármű üzemeltetésével kapcsolatos szabályok megszegése miatt szabálysértési eljárás indult, a szabálysértési eljárás jogerős befejezéséig; vagy

c) légiközlekedési esemény közgazgatási hatósági vizsgálata során a Hatóság megállapította, hogy az engedélyes a szakszolgálati foglalkozási szabályait megszegte, vagy magatartásával a légiközlekedés biztonságát veszélyeztette, de ellene büntetőeljárás nem indult, 90 naptól 1 évig terjedő időtartamra.

(2) A szakszolgálati engedély felfüggesztésének időtartamát az engedély bevonásának napjától kell számítani.

(3) Az engedélyes szakszolgálati tevékenységét az állományilletékes parancsnok, az „egészségtelen ideiglenesen alkalmatlan” minősítés időtartamára felfüggeszti vagy korlátozza.

(4) Az engedélyes a felfüggesztés időtartama alatt légiközlekedési, és légiközlekedéssel összefüggő tevékenységet nem folytathat.

(5) A szakszolgálati engedély

a) 3 hónapnál hosszabb időtartamú felfüggesztése esetében a gyakorlati vizsga,

b) 6 hónapnál hosszabb időtartamú felfüggesztése esetében az elméleti és a gyakorlati vizsga sikeres letétele után adható ki újból.

109. A szakszolgálati engedély helyszíni elvétele

255. §

(1) A Hatóság jogosult a légiközlekedési szaktevékenységgel összefüggő elméleti és gyakorlati jogosultság, valamint a felkészültség ellenőrzésére.

(2) A Hatóság a szakszolgálati engedélyt az ellenőrzés során a helyszínen elveszi, ha

a) a szakszolgálati engedély időbeli hatálya lejárt;

b) a nyilvántartás szerint a szakszolgálati engedély kiadására nem került sor, vagy azt nem az engedélyben feltüntetett személy részére állították ki;

c) a szakszolgálati engedélyben illetéktelen személy részéről javítás, törlés, vagy más beavatkozás jelei észlelhetők, vagy a szakszolgálati engedély anyaga, kivitele a valóditól eltér;

d) az engedélyes az ellenőrzés során szakmai szempontból nem felel meg a követelményeknek, mert magatartásával a légiközlekedés biztonságát veszélyezteti, vagy a szakszolgálati tevékenység ellátásának szabályait megsérti.

(3) A Hatóság a szakszolgálati engedély elvételéről átvételi elismervényt ad, mely tartalmazza az elvétel e rendeletben meghatározott jogalapját.

(4) A szakszolgálati engedély helyszíni elvételének elrendelésére okot adó körülményről a Hatóság haladéktalanul értesíti az állományilletékes parancsnokot.

(5) A szakszolgálati engedély a helyszíni elvételt követően csak akkor adható vissza, ha

a) a szakszolgálati engedély érvényes, és

b) az engedélyes sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát tett.

110. A szakszolgálati engedély visszavonása

256. §

(1) A Hatóság a szakszolgálati engedélyt azonnali hatállyal visszavonja, ha

a) az engedély kiadásának vagy meghosszabbításának valamely feltétele hiányzik, a feltétel teljesítéséig;

b) az engedély egészségi alkalmasságának időbeli hatálya lejárt, az alkalmasság megállapításáig;

c) az engedélyes az engedély meghosszabbításához, kiterjesztéséhez szükséges vizsgán, illetve az ellenőrzésen nem felel meg, a sikeres vizsga letételéig;

d) az engedélyes szakszolgálati tevékenységét 12 hónapot meghaladóan nem gyakorolta, a megszerzés feltételeinek teljesítéséig;

e) az engedélyes a szakszolgálati engedély kiadása iránti kérelemben valótlan adatokat jelölt meg;

f) az engedélyes e rendeletben meghatározott feltételeket a megjelölt határidőig nem teljesíti;

g) az engedélyes a szakszolgálat ellátására egészségileg véglegesen alkalmatlanná válik;

h) az alkalmatlanság időtartama alatt, ha az engedélyes a szakszolgálatra az Lt. 53. § (9) bekezdése szerint közbiztonsági szempontból alkalmatlan;

i) jogviszonya úgy módosul, hogy az adott beosztásban szakszolgálati tevékenységet nem végez; vagy

j) szolgálati jogviszonya – a szakszolgálati engedélyköteles más közszolgálati jogviszonyba történő áthelyezés kivételével – megszűnik.

(2) Az állományilletékes parancsnok a szakszolgálati engedélyt annak felfüggesztése, vagy visszavonása esetén a Hatóság részére haladéktalanul, de legkésőbb a határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 munkanapon belül megküldi.

IX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

111. Hatálybalépés

257. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetést követő hatodik hónap első napján lép hatályba, azonban a 173. § (2) bekezdését 2012. június 1-jétől kell alkalmazni.

(2) A rendelet 199. § (1) bekezdésének *b)* pontja és 211. § (1) bekezdésének *b)* pontja 2015. január 1-jén, lép hatályba.

(3) A rendelet 120. § (2) bekezdése szerinti szakszolgálati engedélyek kiterjesztésével kapcsolatos rendelkezéseket a kihirdetést követő tizenkettedik hónap első napjától kell alkalmazni.

(4) A légi rendészeti feladatokat ellátó szakszemélyzet esetében a nyelvi követelményekre vonatkozó rendelkezéseket 2016. január 1-től kell alkalmazni.

(5) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az állami célú légiközlekedés szakszemélyzetének szakszolgálati engedélyeiről szóló 16/1998. (X. 28.) HM-EüM együttes rendelet, és az állami célú légiközlekedés szakszemélyzetének képzéséről szóló 5/2003. (II. 1.) HM rendelet hatályát veszti.

112. Átmeneti rendelkezések

258. §

(1) A rendelet hatálybalépéséig kiadott szakszolgálati engedélyek a benne foglalt időbeli hatály lejártáig hatályosak. Azt követően a szakszolgálati engedély meghosszabbítására a jelen rendeletben meghatározott, a szakszolgálati engedély meghosszabbítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A légi jármű vezető, a légi jármű szakszemélyzet tag, a légi jármű fedélzetén szaktevékenységet folytató és az egyéb szaktevékenységet folytató személyzettel az e rendeletben meghatározott nyelvismeretre vonatkozó követelményeket a rendelet hatálybalépését követő 24 hónapon belül teljesítheti. A fedélzeti rádiós szakszolgálati engedély 2012. december 31-ig, akkreditált intézményben szerzett, államilag elismert angol alapfokú, B1 komplex típusú nyelvvizsgálattal, vagy a STANAG 6001 követelmény szerinti nyelvvizsga esetén legalább 1.1.1.1 szinttel megszerezhető.

(3) A légiforgalmi irányító szakszolgálati engedélyek meghosszabbítása esetén 2012. január 1-jétől az angol nyelvismereti tesztet legalább használható (4-es szinten) kell teljesíteni.

(4) Az állami célú légi közlekedésben légiforgalmi tájékoztató szakszolgálati engedélyhez kötött feladatkör 2015. január 1-jétől csak érvényes szakszolgálati engedély birtokában látható el.

(5) Az e rendelet kihirdetése előtt szerzett szakirányú tanfolyami bizonyítvánnyal rendelkező pályázó kérelmére a Hatóság a 243. § (1) bekezdés c) pontja szerinti követelmény teljesítése alól felmentést adhat.

(6) A repülésmeteorológus szakszolgálati engedélyekhez kötött feladatkörök 2015. január 1-jétől csak érvényes szakszolgálati engedély birtokában láthatók el.

Budapest, 2011.

- n.

Dr. Hende Csaba